

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. november 23, kedd.

V. ÉVFOLYAM, 272. szám.

Az őszi vetési kampány — a dolgozók sikere

Írta: DAIDA VASILE földművelésügyi miniszter

Az alábbi vezércikket a RMP központi lapja, a "Scanteia" legutóbbi száma közölte:

Az október 5-én megkezdett, és november 7-én, az előirányzott időben befejezett őszi vetési kampány, amelynek eredményeként 2.956.232 hektár területet vetettek be, tehát 28.000 hektárral többet az előirányzott tervnél, lényegesen különböznek valamennyi előző kampánytól.

Jellegzetessége abban a tényben rejlik, hogy a vetések lefolyását teljes egészében a Párt és az Állam irányította. A kampány, a dolgozó földműves tömegeknek a falusi kapitalista szabóaló, kizsákmányoló elemek megsemmisítésére indított harc hatalmas lendülete ébredésének jegyében zajlott le, másrészt pedig a vetési munkálatoknak alapos és jól kidolgozott terv szerinti végrehajtásával. Ez lehetővé tette az egész kampány tervszerűsítését, az állami és magánbirtokok bevonásával, meghatározva mindegyik feladatát.

A terv elkészítésénél figyelemmel voltak arra a helyzetre, amelyre, amelynek alapja az a tény, hogy a vetések a falun kiéleződő osztályharc feltételei mellett bontakoznak ki.

Az őszi vetési kampányban elért siker — országunk mezőgazdasága eddig érintetlen egyes területeinek bevetésével — nagymértékben annak a ténynek tulajdonítható, hogy a munkásosztály és a Román Munkáspárt vezetésével a dolgozó földművesség legyőzte a földesuri és kulák elemek ellenállását, amelyek minden eszközzel felhasználták arra, hogy szabotálják ezt a kampányt.

Megszokva azt, hogy mások munkájából éljenek, meggazdagodva az üzérkedésből és kamatból a volt földesurak és kulákok a dolgozó földművesség kifosztásának hatalmában megszorítva, arra törekedtek, hogy a terv szabotálásával kiéheztesék a dolgozókat, hogy gyengítsék a népi demokrácia rendszert. Ezért különféle módszerekhez folyamodtak. Így Bratianu Margareta, volt földbirtokosnő, a Jalomíamegyei Dalez községben az előirányzott búzával bevetendő 16 hektárból az utolsó 8 hektár földbe a szükséges vetőmagnak csak a negyedrészt vetette el; ugyanígy Nicolae S. Titu Ioan Ghica községben — Jalomíta vármegye — hektáronként csak 70 kiló vetőmagot vetett el a szükséges 180 kiló helyett. Más helyeken, a kulákok megfogták a helyi szervek által kiosztott mezőgazdasági tervben előirányzott területnek időbeni bevetését, megkísérelték a mezőgazdasági gének leszerelését és ugyanakkor különböző harag hírekkel a dolgozó földműveseket igyekeztek elintartítani a munkától.

Az őszi vetési kampány különböző formákat öltött, a kapitalista kizsákmányoló elemek rejtett akcióitól az erőszakos megfélemlítésig. A dolgozó földművesség, a dolgozó osztály és a Párt vezetésével és irányításával felfedezte és megújította a legtöbb esetben az ellenség gonosz szándékait, bizonyította adva növekvő politikai állítást erejét.

A vetések előkészítésére, művelésére és az őszi vetési kampányra az ország-

gos ellenőrzésére létesített Állami Vetési Bizottság a megyei, járási és községi bizottságok tevékenységére támaszkodott. Ezek a bizottságok, amelyek kifejezett gazdasági érdeklődéssel rendelkező dolgozó földművesekből álltak, a műszaki és közigazgatási szervekkel szorosan együttműködve, jó körülmények között működtek.

Előfordultak azonban olyan esetek is, jóllehet kevés számmal, amikor az államgépezet egyes elemei, akik az osztályellenesség befolyása alatt állva, szabotári igyekeztek a vetési terv végrehajtását. Ezeket az elemeket azonnal leváltották és átadták a bíróságnak. Ilyen eset volt, amikor a Jalomíamegyei Lehlu járás főszolgabírája, aki Angelescu gazdamesternel együtt a vetési kampányról hamis adatokat terjesztett fel.

Az őszi vetési kampányban először szerveztek országunkban vetőmagtisztító és kezelő központokat, számszerint 15.869-et, ami lehetővé tette azt, hogy a dolgozó földművesség 51.242 vagon csávázott vetőmagot vessen el, ami a felhasznált vetőmag 90 százaléka.

Ezt sohasem valószínűítették meg a polgári-földesuri kormányok idején. Abban a rendszerben legfeljebb 20 százalék csávázott vetőmagot értek el, amelyet természetesen csak a földesuri birtokokon használtak fel.

Ebben a kampányban jelentős szerepük volt a gép- és traktorállományoknak. 2462 traktorral 227.188 hektárt szántottak fel, ezzel lényegesen megkönnyítették a dolgozó földművesség munkáját, amely előnyös fizetési feltételek mellett igénybe vehette a rendelkezésre bocsátott traktorokat. Traktorokkal való szántással 280 dolgozó földművesből álló egyesületet létesítettek. Az 1938. évhez viszonyítva, amikor vetőgépekkel 110.000 hektárt vetettek be, ebben az évben gépekkel 836.315 hektárt vetettek be, ami mezőgazdaságunkban határozott lépést jelent a korszerű gépesített eszközök használatának útján.

A mezőgazdasági gépeknek tömeges használata ebben a kampányban nem csak a vetési munkálatok meggyorsításában és a jövő évi termés minőségi megjavításában nyújtott tényleges segítséget keresendő. Ugyanakkor mezőgazdaságunknak új távlatokat nyitott, mert a mezőgazdaságunk gépi eszközökkel való felszerelése és azoknak mind szélesebb formában való felhasználása egyike azoknak a fontos feltételeknek, ami nélkül nem készíthető elő a mezőgazdasági termelés előrehaladottabb új formájára való áttérés — a szocialista mezőgazdaságra való áttérés.

A vetési terv teljesítésével egyidőleg a pártszervezetek kemény harcot folytattak a dolgozó földművesség meggyőzésére, a polgári-földesuri rendszerek elavult munkamódszereinek elűzésére és beidegződésének kiküszöbölésére érdekében, amelyeknek káros hatása van mezőgazdaságunkra és a dolgozó osztály vonalra megjavítására.

Tevékenységekben a tudományos vívmányokra támaszkodva az Állami mezőgazdaságok ebből a tekintetben jelentős eredményeket értek el. Mindazoknak a nehézségeknek ellenére, amelyek

meg fennállnak, az állami mezőgazdaságok élő példái a földművelés felemelése, a munkafeltételek jobbá tétele, a dolgozó földművesség életszínvonalának emelése érdekében létesített modern mezőgazdaságok előnyeinek. Ezen az őszön 2000 vagon válogatott vetőmagot osztottak szét az állami mezőgazdaságok a dolgozó földművesek között.

A mezőgazdasági kampány előtt és alatt végzett felvilágosító munka, továbbá a falvak életszínvonalának emelésének eredményeként kell megemlítenünk azt a tényt, hogy ebben az évben 2.948.711

hektárt vetettek be kenyérgabonával, csökkentve ezáltal a tengeri vetésterületét, szemben a múlt évvel, amikor csak 2 millió 465.740 hektárt vetettek be kenyérgabonával. Hasonlóképpen a változógazdálkodás rendszerét kihasználva, sikerült 538.698 hektárral növelni a vetésterületet, ami 4000 földdarabnak felel meg.

A mezőgazdasági kampányban elért sikerek a Párt Központi Vezetősége a marxista-leninista tanítások alapján megállapított vonalnak gyakorlati alkalmazásából származik. Felvértezve ezekkel a tanításokkal és áttervezve hivatását, a munkásosztály, a Párt vezetésével, megszervezte és irányította a dolgozó földművesek harcát a falusi kizsákmányoló elemek ellen, felvilágosítva egyidejűleg a dolgozó földművességet a mezőgazdasági munka jobb megszervezésének szükségességéről, a vetési tervnek idejében és jó körül-

mények között való elvégzésének szükségességéről. Sőt mi több, az üzemi munkások ezrei hathatós segítséget adtak a mezőgazdasági szerszámok megjavítására. Így, az ellenség elleni harc közepette, kovácsolódott még erősebbé a munkásosztály és a dolgozó földművesség szövetsége és erősödött a munkásosztály vezetőserepe.

Előttünk áll a tavaszi vetési kampány előkészítése. Az őszi szántások azonnali befejezése, a mezőgazdasági gépek és szerszámok kijavítása, valamint a jövő kampány sikeres levezetésének biztosítása a legközelebbi feladat. A Pártszervezeteknek nem szabad elbizakodniuk az elért sikerek felett. Fokozniuk kell a dolgozó emberek éberségét, hogy megelőzzék és sikeresen visszaverjék a volt földesurak és kulákok kísérleteit a tavaszi vetési kampány elszabotálására.

A népeket nem lehet belevinni egy újabb háborúba

— szegerte le Visinszkij a fegyverkezési kérdés világszintjén

PARIS — A TASS hírügynökség közli Andrej J. Visinszkij szovjet főmegbízottak az ENSZ politikai bizottságában november 19-én az atomfegyver megtiltása és a leszerelés kérdésében mondott nagyfontosságú beszédét.

A szovjet főmegbízott elsősorban kiemelte a szovjet küldöttség által előterjesztett javaslat történelmi fontosságát. Majd utalt arra, hogy az Egyesült Államok és Anglia megbízottai ismételtelen olyan érveket hoztak fel a szovjet javaslatl szemben, amelyek nem helytállóak. Így MacNeul „irrealistoknak” minősítette a szovjet javaslatban foglalt pontokat, mert szerinte a jelenlegi helyzetben szó sem lehet a fegyverkezés korlátozásának vitájáról.

ra, hogy az Egyesült Államok és Anglia megbízottai ismételtelen olyan érveket hoztak fel a szovjet javaslatl szemben, amelyek nem helytállóak. Így MacNeul „irrealistoknak” minősítette a szovjet javaslatban foglalt pontokat, mert szerinte a jelenlegi helyzetben szó sem lehet a fegyverkezés korlátozásának vitájáról.

takar az ugynevezett belga javaslat. — A belga javaslat — mondotta a szovjet főmegbízott — tulajdonképpen nullára csökkenti az atomfegyverek eltiltásának lehetőségét. A javaslat megkerüli azt a főpontot és ugyanakkor a fegyveres erők leszerelését is megakadályozza. A belga javaslat nem más, mint az angol és amerikai javaslat, szép szavakba burkolva.

Visinszkij az angolszászok eszeveszei fegyverkezése ellen

Visinszkij szovjet főmegbízott hivatkozott a november 13-i beszédében részletesen kifejtett adatokra, melyekből világosan kitűnik, hogy az Egyesült Államok, Anglia és az angol-amerikai blokkhoz tartozó többi államok szeszerezten fegyverkeznek.

Ezzel háborús légréteket teremtettek, állandóan mozgósítják a reaktív erők, amelyek a holnapról való reftegésükben gyűlöletteljes szovjetellenes propagandát üznek és újabb háborúra uszítanak.

A szovjet küldöttség kötelességének tartja, hogy az ENSZ közgyűlésének nagy nyilvánossága előtt leleplezze a Szovjetunió és a kelet-európai népi demokráciák ellen irányuló lázas fegyverkezési

iramat, amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének színterén, az Egyesült Államok és Anglia vezérékari iródában folyik.

A szovjet küldöttség az ENSZ ülészakonak első napjaiban felhívta a figyelmet, hogy az egyszerű emberek milliói, akik vértükkel fizették meg a második világháborúban a fasiszta uszítók bűneit, nem óhajtanak és nem fognak tűrni egy újabb háborút, amely mélytelen szenvedést és kenokat okozna az egész emberiségnek.

A szovjet küldöttség magasabbrendű elköltözésnek tekint az általa javasolt leszerelés megvalósítását és minden nehézség ellenére tovább fog küzdeni ennek érdekében.

Ezután a szovjet főmegbízott erőlyesen visszautasította azokat a vádakot, amelyeket az amerikai megbízott mondott a politikai bizottságban.

— Besszindulata és hamis állítás — mondotta Visinszkij —, hogy a Szovjetunió nem akarja őszintén az atomfegyverek ellenőrzését és ellenőrzés magatartást tanúit az ellenőrzőbizottság létesítésénél szemben. Ez uraim, nem igaz! A tények megcáfolják ezeket a hamis állításokat.

Ezután a szovjet főmegbízott, ezzel kapcsolatban idézte Sztalin generálisimusz nyilatkozatait, majd hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió csak olyan ellenőrzőbizottság létesítésébe nem egyezik bele, amely kizárólag az amerikai imperialisták szolgálatába áll. — Az Acheson-Baruch-Lilienthal bizottság létesítése elfogadhatatlan. Ez a bizottság tulajdonképpen nem akar mást, mint leigazni a népeket, megérteni az államok szövetését.

Az amerikaiak azt akarják, hogy ezt a bizottságot rendkívüli hatáskörrel ruházzák fel. Olyan hatáskörrel, amely az államok belügyeibe való beavatkozást biztosítaná számukra és amely ugyanakkor biztosítaná az Egyesült Államok atomfegyver-felénnyét is.

Ezután Visinszkij részletesen idézte az angol, amerikai és francia atomtudósok véleményét ebben a kérdésben és rámutatott arra, hogy ezek a híres kutatók is azon a véleményen vannak, hogy az amerikai atomteret elfogadhatatlan.

— Hová vezetne az, hogyha elfogadnánk az Acheson-Baruch-Lilienthal javaslatot? Erre a legutóbb Sforza, Olaszország külügyminisztere adta meg a választ, aki már az követeli, hogy féljék-meddig arányon meg az európai államok fűrgőbansége és egy ugynevezett „Nyugat-európai Egyesült Államok” hozzászólása. Ima, ilyen messze mennek a dolgok azok, akik fel akarják szabni az államok fűrgőbansége

A nyugati blokk nem mer nyitni szembe behelyezkedni a Szovjet javaslatot

A szovjet főmegbízott ezután kimutatta, hogy az egyes számú bizottság többsége által elfogadott javaslat meg sem említi az atomfegyver megtiltását. Mindössze annyit jegyez meg az angolok és amerikaiak által elfogadott határozat, hogy az atomenergia és az atomfegyver ellenőrzése a határozatból kőve kezik. Az angol-amerikai kiküldöttek azért hivatkoznak erre, mert nyíltan nem mernek szembehelyezkedni a szovjet javaslatl. A szovjet főmegbízott a politikai bizottságban nyíltan felteszi a kérdést: — Merre akarják-e tiltani az atombombát, vagy sem? Amennyiben tilták azt állítják, hogy a hozott határozatból következő az atomfegyver megtiltása, mért nem mondják meg nyíltan, korlátozza nélkül, hogy az egész világ látni fogja, hogy az egész világ

másuvá válna nyomban meglepetőné a kölcsönös bizalom.

A szovjet főmegbízott ezután megcáfolta az angol-amerikai küldöttségnek azt az állítását, hogy az általuk hozott határozat egy lépést jelent előre a leszerelés kérdésében. Visinszkij megállapítja ezzel szemben, hogy éppen ellenkezőleg, ez a határozat egy lépést jelent visszafelé az 1946 január 24 és december 14-i határozatl szemben.

December elején jelenik meg

a dolgozó földművesek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG

városi dolgozó kisemberek

a haladó értelmiség számára

1949. évi NAPTÁRA

DECEMBER ELEJÉN jelenik meg a Magyar Népi Szövetség Országos Közművelődési Bizottsága kiadásában a MNSZ 1949. évi naptára. A vaskos, min. egy 250 oldalas naptár tartalmaz a gerince a munkás-paraszt szövetség, a városi és falusi dolgozók közös harca a szocializmus építéséért. A naptár színes fedőlapja ezt tükrözi. A naptári részben a fejlecek az időszak földműves munkákkal egybehangolt munkás-paraszt együttműködést ábrázolják. A fejlecek mellett Lenin, Sztálin, Gheorghiu-Dej idézetei olvashatók a munkás-paraszt szövetségről.

A naptár három részre — politikai tartalmú cikkekre, mezőgazdasági írásokra és szépirodalmi, kulturális írásokra — tagozódik.

A POLITIKAI RÉSZBEN

Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke, az új szervezett MNSZ-szervezetek feladatait taglalja, Takáts Lajos dr. nemzetiségi alminiszter, a MNSZ politikai titkárságának tagja arról ír, hogyan oldotta meg a demokratikus államvezetés és nemzetiségi kérdést, Juhász Lajos, a MNSZ országos elnöke a szervezkedés fontosságáról ad értékelő cikket a nap'ár olvasóinak, Bányai László, a MNSZ országos elnöke cikkének tárgya a Konkordátum, a görög egyházak egyesülése, a Vatikán imperialista megerkedései, Révy Ilona, a MNSZ politikai titkárságának tagja kiemeli, hogy parasztságunk a múltban miért nem tudott kiemelkedni elmaradottságából és milyen felemelkedési lehetőségeit nyújt számára a munkás-paraszt szövetség elmélyülése, Csikány Béla dr., a MNSZ politikai titkárságának tagja, a Román Népköztársaság, Allami Bankja vezetésének tagja ismerteti azt az átalakító hatást, amelyet nehéziparunk fejlesztése a mezőgazdaságra gyakorol, Czifkó Nándor, a MNSZ politikai titkárságának tagja, szövetségi szervezkedésünk fejlődésének útját követi ki, Balogh Edgár, a MNSZ központi végrehajtóbizottságának tagja száz év távlatában boncolja az 1848-as magyar szabadságharc bukásának okait, rámutatva arra, hogy 48 kérdéseit a népi demokrácia oldotta meg és a munkás-paraszt szövetség teljesíti ki, Lázár József, a MNSZ központi végrehajtóbizottságának tagja cikkében azt a kérdést tárgyalja, mi okozta, hogy a falusi nőiink általában kevés napilapot olvas, jóllehet minden eddike a felemelkedés útjára lép. A megoldást a dolgozó falusi nép kérdéseivel való foglalkozásban, a falusi sajtólevelezők miről nagyobb számban való beállításában és olvasókörök megteremtésében látja, Czifkó Lőrinc, a közoktatási minisztérium vezértitkára oktatásügyünk államosításával elének társul fejlődési távlatokat ismerteti, Kóthay Miklós, a MNSZ központi végrehajtóbizottságának tagja a dolgozó magyar ifjúságunk Népköztársaságunkban végzett munkáit tárgyalja, Mészáros János, a MNSZ központi végrehajtóbizottságának tagja, Népköztársaságunk alkotmányának a falvak dolgozóit érintő szakaszait emeli ki, Szász István az elmúlt év krónikáját adja Erdélyt érintő az elnyomott népet szabadságharcáról ad átfogó képet, Tompa

Isvának a munka termelékenységének fokozásáról írott cikke fejezi be a naptár politikai részét.

A MEZŐGAZDASÁGI RÉSZ

a világ legfejlettebb mezőgazdaságával rendelkező országának, a Szovjetunió példája nyomán Vass Márton országos alelnök, Kós Balázs, Szővérdi Ferenc dr., Nagy Miklós dr., Szeghő Dénes, Hidy András írásában feltárja a dolgozó földműves előtt azokat a nagyszabású eredményeket, amelyeket a szovjet mezőgazdaság a gépművelés, mintagazdaságok, a növénynevelés, a tuzanemesítés, a takarmánytartás, minőségi apaállatok tenyésztése, községi szőlőiskolák létesítése és általában a gépesítés terén végzett. A naptár Dániel a népi érdekű földművelésügyi igazgatásról, Bikfalvy Ferenc a földműves havonkénti szeknapjáról, Huszár Sándor a szikes talajok elüntetéséről, Kocsis Sándor a burgonyatermesztésről, Tóth Géza a cukorrépa-termesztésről, Mészáros Pál a csimaskár megelőzéséről, Kozán Imre a legelők ápolásáról, Rácz György, a MNSZ központi végrehajtóbizottságának tagja, a sikvidéki juhlegelőink észszerűbb kihasználásáról, Kovács Béla a sertésneveléséről, Lőrincz László a baromfi-tenyésztéséről, Rácz István a méhtenyésztéséről, ifj. Veress István a törpegyümölcs telepítéséről, Gereben Gusztáv a beporzás jelentőségéről a gyümölcs-termesztésben, Szővérdi Károly a csemegeszőlőiről, Demeter Károly a gépek és szerszámok karbantartásáról, Herédi Gusztáv a földmün-

kás szakszervezetek jelentőségéről és munkájáról írt cikkeket. Döry Erzsébet háztartási tanácsokat ad, Lukács Xénia a RDNSZ szerepét ismerteti a falusi nők életében.

A SZÉPIRODALMI RÉSZBEN

riportot, novellát, színes írást Sütő András, Székely Dávid Gyula, Lázár József, Zsigmond Ferenc, Kenyeres Pál, Nagy István, Asztalos István, Marosi Péter ír a naptár részére. Verssel Horváth István, Létay Lajos, Szobottka András szerepel. A szépirodalmi rész közli Solochov szovjet írók az „Uj barázdát szánt az éke” című regényének egyik részletét, srovjet költők földműves és munkás vonatkozású versei, a MNSZ vértanujának pályázatán első díjat nyert egyfelvonásos szindarab, pályadíjas versek teszik értékesé a szépirodalmi részt. A zeneyangyi részben a Népköztársasági Hírnosz, a MNSZ vértanú-pályázatán díjat nyert ének-karj műromán, orosz és magyar népdalok éneklését kottázták ki a nap'ár. Egészségügyi cikket, Kés Károly közkereseti falusi építkezéséről szóló írásai, a Szovjetunió ipari és mezőgazdasági eredményeiről, hazánkban folyó szocialista munkaversenyekről, önkéntes munkákról, művelődési eseményekről, stb. készült fényképfelvételek egészítik ki a nap'árt.

A NAPTÁR MINDEN VÁSÁRLOJA

a Román Népköztársaság ajándékát kapja ingyen mellékelésként. Az illusztrációkkal gazdagon díszített naptár megrendelhető a Világosság, Falvak Népe, Népiújság, Szabad Szó kiadóhivatalában, továbbá valamennyi megyei és helyi MNSZ-szervezetnél. Ára 50 lej.

Tavaszi keringő

(Kümbemulato a Capitolmozicani)

A gyanusan éremlyős cím mögött érdekes és vonzó népművészeti film húzódik meg. A Bjelorusz Tanácsköztársaság legjobb művészei és a népi művészcsoportjai adnak elő a filmben táncokat és népi énekeket. A produkció meglehetősen széles körű anyagot ölel fel. Látunk eredeti bjelorusz táncokat, hallunk régi énekeket, de klasszikus baletti és groteszk tánc is kerül elénk. Legjobbnak a filmet elindító klasszikus balettet, a pompásan groteszk „Vetélytárs”-táncot, a tengerész táncát és a háborúban harcoló katonák utáni vágyódást dalba öntő lányok énekét találtuk.

A figyelemreméltó az ebben a filmben, hogy egy a-hivatásos művészek, mint a népi és munkás művészcsoportok táncát és énekét a mához fűzött, a valóságba ágyazott, tan jelent meg előttünk. A tánc, az ének nem önmagáért való táncok vagy éneklés volt, hanem munkafolyamat ábrázolása táncszerep vagy zenei, azonban minden formát erőlködés vagy keresettség nélkül, megfelelő mértékkel olvasztva egybe a korszerű valóság-elemekkel a hagyomány-aggal.

Ez az uton való elindulásra mutatott rá idén nyáron az országos Petőfi-versenyeket kiértékelő határozat is éppen a bjelorusz példán láthatjuk, milyen művészi formában tökéletes egybe a valóság és az ősi zenei és tánc formakincsének elemével.

A 800 éves Moszkváról szóló ötlet, színes rajzfilmet mutatták be iszörómisként.

A nagyváradi Állami Magyar Színház megkezdte első évadját

NAGYVÁRAD. (Tudósítónktól.) — A nagyváradi Állami Magyar Színház szombaton este megkezdte első évadját. Az ünnepélyes akcióra a közönség zsutolaság megtöltötte a nézőteret.

A Román Népköztársaság himnuszának és a szovjet himnuszának az elhangzása után, C. Coroiu megyei kulturtanácsos a művészet- és tájékoztatásiügyi minisztérium nevében méltatta az esemény jelentőségét.

Porkoláb István színházigazgató évadnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a Román Munkáspárt kezdeményezésére elittant az együttműködés régi rendszernek szított szellemiállása. Ma a Román Népköztársaság a nyugati határszélen színházat adott az itt élő magyarságnak. E színház kaput nyitott a dolgozók társadalmába előtt, hogy közelebb hozza a színjáték művészetéhez.

Ványai Károly polgármester utalt arra, hogy az örökre letűnt régi rendszer nem tördött a munkássággal a szórakozva tanulás lehetőségétől is megfosztotta a munkásságot. E re a tanulásra nyújt lehetőséget most a nagyváradi Állami Magyar Színház is, amely megelőzve a könnyű géseket, komoly színházi alkotásokkal igyekszik támogatni, tanítani a dolgozók nagy és tudásra vágyó sokaságát.

A színház évadnyitó előadásán Gergely Sándor „Vérzők és hősök” című szindarabját mutatta be. A perz előadás szereplői, értékelő sorrendben a következők voltak: Palucz Vilma, Tanai Emil, Bartos Ede, Rády, Vámfalvi, Bárdi Teréz, Hegyesi Ferenc, Gábor József, Tóth Kovács Ilona, Balogh László, Kiss István, Cseke és Jámor László. A rendezés munkáját Gábor László végezte gondosan, akít az előadás végén a közönség

Ablak

(IP) A csehszlovák színművészet fejlődésének a történetét a legjobban E. F. Burian rendező, a cseh művészet legkiemelkedőbb alakja szemlélteti. E kitűnő művész már az első világháború után a színjátszás éharcosai között volt és a legkülönbözőbb irányzatokkal kísérletezett. München után és a megszállás éveiben, Burian a megszállók elleni harc szolgálatába állította művészetét. Rövidesen becsukták színházát, őt magát pedig sok más színésszel együtt koncentrációs táborba zárták.

Amikor a felszabadulás után hazatért, érezte, hogy mindaz, amit a háború előtt alkotott, érvényét veszítette. Uj művészetet kellett alkotni a nép számára, olyan művészetet, amely a szocializmus építésének a szolgálatában áll és neveli a néptömegeket. Amikor nem talált olyan drámaíró, aki ilyenértelmű szindarabokat tudott volna írni, Burian maga vette kezébe a tollat s darabjai számára maga kereste meg a rendezői formákat is. Néha tévedett, új utakat kellett keresnie, de mindig előrehaladt.

Csehszlovákia felszabadulása után, színházi tényezők megajánlották a Népművészet elnevezésű szövetséget, amely az üzemekben kezdte megszervezni a színházlátogatást. Ennek a szervezetnek olyan sikere volt, hogy rövid idő alatt kisegítette a színházakat a megszállás okozta nehéz anyagi helyzetükből. Megmutatkozott, hogy a munkások siveven járnak színházba és jobb közönség kerül ki belőlük, mint volt a régi. A Népművészet sikere oly hatalmas volt, hogy az idén, működése második évében, maga vette át néhány prágai színház vezetését.

Az idei évad az első a cseh színház történetében, amikor

semmi sem áll fejlődésének az útjában.

Az évad elején Brnóban megrendezték a színházi tényező kongresszusát, amelyen megárgyalták a cseh színházra váró feladatokat. Nagy hangsúlyt jótételező színházakban, élénkebbé kell tenni a rendezők és a társulatok iskolázását, felül kell vizsgálni a színházok műsoranyagát, fel kell ismerni a széles népi rétegek szükségleteit és ki kell bővíteni a vidéki színházok hálózatát.

A színházak általános színvonalának az emelésé érdekében Prágában színjátszó verseny rendeztek, amelyen két hónap leforgása alatt számos színházról lépett fel az ország különböző részeiből. E „színházi szüret” alapján kidolgozták a színjátszás iránti gondoskodás alapelveit. Elsőrendű gondolat fordítani a vidéki színházokra, amelyek feladata, hogy művelődést terjesszenek azokban a legkisebb falvakban is, ahova az előző kormányok alatti soha sem jutott kultúra. A vidéki színházok után az állami színházak következnek és utánuk a többiek.

A színházak évadeleji műsorából világosan kitűnik a szocialista realizmusra törekvés és az ebből eredő további következmény. Tulnyomóan szovjet, valamint a népi demokrácia országokhoz tartozó írók és az egész világ klasszikusainak műveit játsszák. Majdnem teljesen mellőzik a modern nyugati írókat. A csehszlovák színház új, megalkuvás nélküli útja ebben is megmutatkozik. A legfontosabb azonban az, hogy a színházi kultúrát Csehszlovákiában ma már nem néhány nagyvárosi állami színház hanem az ország nagyszámú és nagyrészt vidéki színházai alkotja.

Az Állami Magyar Színház és Néppera közleményei

A nagyváradi Állami Magyar Színház és Néppera közleményei

Az Állami Magyar Színház és Néppera közleményei

MAI FIGURO HÁZASSÁGA

Szombaton és vasárnap telt ház tapsolta végig Beaumarchais remek komédiáját, a FIGARO HÁZASSÁGA-t, amelyet új rendezésben és részben új szereposztásban hozott ki a színház. Csupa ötlet, fordulat, mulatságos bonyodalom a FIGARO HÁZASSÁGA, amely a prágai együttes tagjainak egész sorát állítja csatasorba. Flóra Jenő, Krémer Manci, Dorián Ilona, Imréi Géza, Kömüves Ilona, Szekernyés Gizi, Márky Alfréd, Kiss Albert, Kiss László, Szendrői Mihály, Dancsó György és Kapusi László játsszák a FIGARO HÁZASSÁGA főbb szerepeit, amely az idén is Mozart-művekkel összeállított kísérő muzsikával, dalbetétekkel és táncszámokkal került felújításra. Imréi Géza új rendezésében a Néppera teljes zenekara közreműködésével újított fel a színház az idén a FIGARO HÁZASSÁGA-t, amely már az első előadásokon is megérdemelt sikert aratott.

Ma, hétfőn este, továbbá kedden és szerdán este marad még műsoron a FIGARO HÁZASSÁGA, amely az idén újabb sikorsorozathoz érkezett.

KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPPERVA MÜSORA:

Hétfőn este fél 8 órakor: FIGARO HÁZASSÁGA. D.berlet. Jegyek sorszáma: 121.
Kedden este fél 8 órakor: FIGARO HÁZASSÁGA. E.berlet. Jegyek sorszáma: 122.
Szerdán este fél 8 órakor: FIGARO HÁZASSÁGA. B.berlet. Jegyek sorszáma: 123.

MOZIK MÜSORA:

KOLOZSVAR: SELECT: Kémiá és szerelem. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
POPILAR: Fehér sötétség. — Aranyéremmel kitüntetett cseh elnevelési film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 11 órakor matiné.
FORUM: Fehér sötétség. — Aranyéremmel kitüntetett cseh elnevelési film. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap fél 11 órakor matiné.
GYVÁRAD: CORSO: Szovjet Litvánia. Nagy kulturfilm. Előadások kezdete: 4, 6 órakor.
SCALA—TRANSYLVANIA: Házasság az árnyékban. A szovjet övezetben készült, megrázó erejű dráma, a hitlerizmus napjaiból. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Szombaton és ünnepnapokon az előadások kezdete: 2, 4, 6 és 8 órakor.

A CLUJUL
ALLAMI KERESKEDELMII VÁLLALAT
nagyban osztva átköltözött az A.omás-ter 4-5 (Albina Bank épülete) a D. zsa György utca 12 sz. alá (volt ABC üzlet)
Uj helyiségében az enar... o zla y ismét megkezdte működését

Józsa Béla élete harc volt a népért,

a népek barátságáért, az elnyomás, a kizsákmányolás ellen — ezt a harcot kell ma tovább folytatnunk

mondotta a munkásvértanura emlékező tömegek előtt Vaida Vasile földművelésügyi miniszter

KOLOZSVÁR — A kolozsvári dolgozók hatalmas tömegének részvételével impozáns keretek között ünnepelte vasárnap, november 21-én meg Erdély fővárosa Józsa Bélának, a nagy antifasiszta-harcos munkásvértanura halálának ötödik évfordulóját.

Az ünnepséget a „Volt Antifasiszta Beborítónőztek és Deportáltak Kolozsvári Fiókszervezete” rendezte a Diákház nagytermében. A tömeg egy része kivülről, a folyosóra, a lépcsőkre, sőt az utcára is, de a rossz idő ellenére fegyelmzett sorokban állva, várta végig a Diákházban lefolyt emlékünnepség végét, hogy aztán elzarándokoljon a temetőbe, ahol az ünnepség másik részére került sor.

ÜNNEPSÉG A DIÁKHÁZBAN

A Diákházban Dejeu Dumitru, a RMP megyei bizottságának tagja román nyelven és Kovács Gyula, a RMP kküldöttje magyar nyelven emlékeztek meg Józsa Béláról. A zsúfolásig megtelt terem vörös drapériák, Józsa Béla életnagyságu képe, valamint román és magyar nyelven a következő felirat díszítette: „Örök dicsőség antifasiszta mártírjainknak, akik a szabadságért, a demokráciáért és a népek barátságáért adták életüket!”

Mindkét szónok megrendítő szavakkal emlékezett meg Józsa Béla küzdelmes, harcoss, áldozatos életéről, melyet a fasiszta barbárság oltott ki. Jellemezték törhetetlen akaratú véghezvit munkásságát az illegálitásban, jellemék bátor és kemény vonásait, majd elmondták üldöztetésének és halálának történetét. A láncokkal összetört csontú, vérző és irtóztatosan szenvedő Józsa Béla egyetlen szóval sem árulta el elvtársait, inkább a halált választotta.

Dejeu Dumitru beszédét így fejezte be:

— A töke és a munka közötti harc ma erőteljesebb, mint valaha S ugyanilyen éles és kéréllhetetlen harc folyik a békeháború és az imperialista háborús uszítók között is. Józsa Béla áldozatos harcát ma valamennyiünknek törőlen erővel folytatnunk kell. Józsa Béla áldozata nem volt hiábavaló. Senki sem akadályozhatja meg ma már a haladó erők, a szocializmus győzelmét!

Kovács Gyula beszédében többek között a következőket mondta:

— Nemrégiben tartott a romániai munkásság gyászünnepélyt Dof-tánán. Ma Józsa Béla vértanura halálára emlékezünk. Ezek a példák meg kell erősítsék a mi har-

cunkat a szocializmusért, a reakció ellen, a jövőért. Meg kell valósítanunk az ő álmaikat, az ő gondolataikat. Kiáltjuk együtt mindannyian: Dicsőség a mártiroknak!

VÖRÖS ZÁSZLÓERDŐ A SÍRNÁL

A Szakszervezetek Énekharának gyászindulója után az Internacionálé énekelték el a jelenlevők, majd a hatalmas tömeg zárt sorokba állva kivonult a temetőbe, hogy megkoszorozza Józsa Béla sírját.

A Herbák János üzem zenekarának gyászinduló hangjai mellett hőmpölygött a tömeg a temető felé. Elöl vörös zászlóerdő, száz és száz lengő selyemzászló, mögötte az üzemek, gyárak dolgozóinak megszámlálhatatlan sok hatalmas éóvirágkoszorúja.

A hősök temetőjébe zárandó tömeg, fenn Józsa Béla sírjánál, fedetlen fejjel, meghajtott vörös zászlókkal tisztelgett a nagy antifasiszta harcoss emlékének. Megható s egyszersmind felemelő látvány volt a fehér, sarlókalapácsos, egyszerű síremlék felé magasodó vörös zászlóerdő, mely körülvette a sírt, melyet percek alatt beborítottak a munkásság vörösszegfű-koszorúi. A halvány-szürke novemberi ég alatt levett kalappal álltak Józsa Béla volt harcoss és börtönársai, barátai és olyan dolgozók, akik csak hírből ismerik nevét és élete áldozatát. Kemény férfiarokok, bekötött fejű munkásasszonyok arcán a fájdalom, emlékezés könnyei pergették végig. A sírnál Józsa Béla felesége állt, mellette öreg fejekedős édesanyja.

A Herbák János zenekar gyászindulójának elhangzása után elsőnek Dancus Gheorghe, a kolozsvári FIAPP szervezet kküldöttje tartott beszédet.

— Józsa Béla a nyomor és a sötétség ellen harcolt, azokkal szemben, akik a muliban és ma is a gyűlöletet hirdették és hirdetik. Harca nem volt hiába való: országunk felszabadult a dicsőséges Vörös Hadsereg segítségével a rabság és a fasiszmus jarmalól.

Beszéde végén a szónok fogadalmat tett a jelenlevők nevében, hogy töretlen erővel folytatják a harcot, Józsa Béla harcát az imperialista barbárság ellen.

Ezután Vaida Vasile földművelésügyi miniszter tartott rövid beszédet a sírnál.

A miniszter Józsa Béla jellemének nagyságát méltatta, s annak a harcnak hatalmas jelentőségét, melyet Józsa Béla és a többi illegálitásban dolgozó harcoss folyta-

tot a munkásság és a népek felszabadításáért. Ezzel a harccal szemben sötét erők sorakoztak fel, amelyek embertelen kegyetlenséggel próbálták elfojtani minden szabadságmozgalmat. Egyes embereket megölhettek, de az emberekben élő eszmét megölni elhallgattatni nem tudták. Az ellenség tábora nem gyöngíthető a munkásvezetők akaratát a cél elérésében.

— Józsa Béla élete harc volt a népért, a népek barátságáért az elnyomás, kizsákmányolás és gyűlölet ellen — mondotta.

E harc bátor továbbfolytatása mellett teit hitet azok ellen az erők ellen, melyek a béke és haladás helyett ma is a gyűlöletet hirdetik.

Végül Kohn Hillel egyetemi tanár tartott magyar nyelvű beszédet.

— A halálra kintott, agyonvert Józsa Béla a börtönben szemébe vágta kínzóinak — mondotta —, hogy van egy ország, ahol szabadság van és ahol az emberek emberhez méltó életet élnek: a Szovjetunió. És amikor összetört testét a helyőrségi kórházba vitték, a mellette fekvő egyszerű beteg katonának önmaga halálára kintott testére mutatva azt mondta s ez volt az utolsó szava: Hába... Miénk a jövő!

— Miénk a jövő! — Ezt mondotta Sztalin, ezt mondotta Molotov külügyminiszter és ezt mondja Visinszkij is a ENSZ-ben, ahol a rosszhiszeműség és rosszindulat minden elképzelhető megnyilatkozásával meg kell küzdenie. És ezt mondják a szovjet emberek milliói és ezt mondjuk mi is, a népi demokrácia dolgozó emberei. Miénk a jövő, mert hiszen mi, beszámolhatunk Józsa Bélának mindarról, amit eddig minden nehézség ellenére megvalósítottunk: sokezer földhöz juttatott szegény parasztról, új alkotmányunkról, a királyság megszüntetéséről és a népközfürsáság kikialásáról, reformjainkról, gyáraink, üzemaink államosításáról, új iskoláinkról, román és magyar egyetemünk együttműködéséről, mindarról, amiről ő álmodott, amiért harcolt és meghalt. És a megkezdett uton továbbhaladunk, harcolunk a reakció erők ellen, hogy megvalósítsuk a szocializmus, azt a világot, amelyért Józsa Béla életét adta...

Gyászinduló, majd a felhangzó Internacionálé után csöndben elhagyta a tömeg a temetőt, ahova ezen a napon nemcsak Kolozsvár, de az egész ország dolgozóinak kegyeletos és meghatótt gondolatai szálltak.

Az amerikai imperialisták pénzelték a Blum-szocialistákat és a szakadarszakszervezeteket

A kommunista képviselők leleplezték

a nemzeti gyűlésen a kormány áruló politikáját

PARIS. — A TASS szovjet hírszolgálati iroda beszámol a Jacques Duclosnak, a francia kommunista Párt titkárnak a francia nemzetgyűlésen elmondott beszédéről. Duclos éleshangú beszédet mondott a Queuille-kormány és Jules Moch belügyminiszter ellen.

— Ma — mondotta Duclos — sokmillió ember a kommunizmusban látja az emberiség egyetlen megmentőjét. A német fasiszták ugyanazt ki-sorelik meg, mint ön Jules Moch úr! Megsemmisít eni a kommunizmust! Nekik nem sikerült és önmuk sem fog sikerülni!

Ezután rámutatott Duclos arra, milyen szörnyű körülmények között élnek a francia munkások.

— Amíg a kommunisták is résztvevők a kormányban — mondotta a szónok —, a munkásság vásárlóereje elérte a háború előtti szintet 70 százalékát, most pedig 50 százalék alá esett. A francia nép látja, hogy a kormány politikája nyomorba dönti az országot és ugyancsak növeli a kapitalisták profitját. Önök eltávolították a kommunistákat a kormányból, mert elleneztek a Marshall-tervet. Önök azt állították, hogy a Marshall-terv az ország újjáépítését szolgálja. Mi pedig rámutattunk arra — ami azóta be is bizonyosodott —, hogy ez nem más, mint katonai és hadászati terv.

Ezután Jacques Duclos határozottan visszautasította azokat a vádakot,

hogy a Kommunista Párt külföldi pénzszerzéséért kap. Ugyancsak rámutatott arra, hogy a „Le Populaire” című lapot és magát a szocialista pártot is külföldről pénzelik. Hasonlóképpen külföldi pénzszerzést kap a szakadarszakszervezet (Force Ouvrier). Legutóbb is ez a szakszervezeti csoport 160 millió dozárt, azaz 40 milliárd frankot kapott.

— Ön — mondotta Duclos — úgy beszélt, mint valamikor Hitler. Tánadja a kommunista pártot, hogy fasiszta jellegű törvényeket vigyen keresztül és eltorzíja a sztrájkjogot. Meghamisították a választási törvényt és ezzel megnyitották az utat a gaulisták, azaz a fasiszmus előtt. Háborúra uszítanak a Szovjetunió ellen, amely szövetségeseink volt a hitlerizmus elleni háborúban. Mi azonban kijelentjük, hogy sohasem fogunk a Szovjetunió ellen harcolni, amely a mi szövetségeseink. Ezután Duclos követelte, hogy vizsgálják ki a „Le Populaire” anyagi fedezetét.

A francia nemzetgyűlés nagyresze hatalmas tapsorkánál üdvözölte Duclos beszédét és elénekelte a Marsselest.

Ezután Jules Moch és Queuille beszélték A miniszterelnök bejelentette, hogy bizalmi szavazatot kér és hogy ha a nemzetgyűlés ez nem adja meg, azonnal benyújtja lemondását. A bizalmi szavazat kérdését kedden tárgyalják.

A bányászok folytatják a harcot

Feszült légkörben folynak a párisi Bou-bon-palotában a képviselőház ülésai. A Rador jelentése szerint a csütörtöki ülésen Lacoste ipar és kereskedelemügyi miniszter kimutatást nyújtott be a sztrájkokról, amelyek a rendőrterror, a Force Ouvrier és a katolikus szakszervezetek vezetőinek sztrájkterő tevékenysége ellenére is tovább folynak.

Lecoeur kommunista képviselő nagy beszédében mutatott rá a francia kormány terrorjára és kijelentette, hogy a francia bányászok tovább folytatják harcukat a kapitalista kizsákmányoló kormányja ellen.

André Marie igazságügyminiszter „megmagyarázta” a képviselőknek, hogy miért van szükség sztrájkellenes törvényre és kijelentette, hogy a képviselők mentelmi jogát is korlátozzák egyes esetekben. Több szocialista és de gaulleista képviselő rágalmazó felszólalása után Waldeck Roche kommunista képviselő mutatott rá, hogy Jules Moch szégyentelül megszegte a sztrájkjogot. Hangsúlyozta, hogy Jules Moch felszólalása a legfantasztikusabb hazugságokat tartalmazza, Roche ezután rámutatott arra, hogy a francia földművesek szolidaritás: vállaltak a sztrájkos bányászokkal. Egyetlen egy léten Garde megyében a földművesek 27 tonna élelmiszert gyűjtötek. Més megyében pedig 40 tonna burgonyát, 3 vacora más élelmiszert és 180 ezer frankot küldtek a bányászoknak.

NEM LEHET MEGALLITANI A HALADÓ ERŐK FEJLŐDÉSÉT

Ugyancsak rámutatott arra, hogy a szakadarszakszervezetek több vezető tagja csatlakozott a sztrájkhoz és nem volt hajlandó Jules Moch szolgálni. Waldeck Roche ezután a következőket mondotta:

— A legterjedtebb törvényekkel akarják elbaltatni a francia népet. Szerényesről beszéltek, amelyet okoztak. Rámagyártott és hazugsággal akarják befektíteni a Kommunista Pártot és ezzel akarják megállítani a haladó erők fejlődését. Ez azonban nem fog sikerülni. A francia nép mondja ki az utolsó szót.

Paródi kommunista képviselő szintén visszautasította Moch leleplező pont rámutatott, majd odakiáltotta a belügyminiszternek:

— Ön csak hazugságokkal tudja csupartani hatalmát. Olyan senki-

házi azonban, mint ön, nem fordíthatja vissza a történelem kerekét és nem akadályozhatja meg a munkássztrájt annak a felszabadító szerepének a betöltésében, amelyet Mars és Engels már száz évvel ezelőtt kijelölt. A munkássztrájt ellen folytatott hadjárat SS-módszerekre emlékeztet. Az északi bányavidéken hatalmas rendőrknnyakat uszítanak a sztrájkorségre. Egy spanyol munkást azzal a fenyegetéssel igyekeztek a blumisták szakadarszakszervezetébe bekenyszeríteni, hogy ellenkez esetben kiszolgálták Franco pribékjeinek.

MOCH NEM TUD VALA SZOLNI

Jules Moch az adatokkal alátámasztott vádakra egyetlen szót sem tudott válaszolni.

A TASS közli, hogy a francia Országos Szakszervezeti Tanács határozatot hozott ki, amelyben melegen közönlíti a hős bányászokat és leleplezi a belügyminiszter hazugságait. A határozatban megköszöni az összes munkásszervezeteknek a segítségét és ugyancsak rámutat arra, hogy a kormány ki akarja éhezteni a bányászok gyermekeit és családjaikat.

Másik határozatban az Országos Szakszervezeti Tanács gazdasági osztálya megállapítja, hogy a munkássztrájt gazdasági követeléséiért folytatott harc sok helyen sikerrel járt. Azonban tovább kell harcolni s éppen ezért felhívja a szakszervezeti tagokat, hogy fokozzák tevékenységüket ebben az irányban. Végül a határozat tiltakozik a francia kormány áruló politikája ellen és leszögezi, hogy a Ruhr-vidék átadás a néci kapitalistáknak, növeli a háború veszélyét és gyengíti Franciaországot.

Oltasd,
terjeszd,
tánogasd
a „Világosság”-ot

VILÁGOSSÁG

Legújabb

Gépesített csapatokat küldött Moch a dunkerquei sztrájkolók ellen

PARIS. (Rador.) — A Reuter hírgyűjtéséje jelenti, hogy a köztársasági gárdák gyorsanmozgó alakjai és gépesített gyalogosi csapatok mintegy 4000 fővel megszállták a Dunkerque kikötő környékét, hogy megszüntessék a kikötőmunkások és tengerészek általános sztrájkját, akik életfeltételeik megjavításáért küzdenek.

DUNKERQUE. (Rador.) — A Queuille-kormány terrorja ellenére a Dunkerque-i kikötőmunkások sztrájkja negyedik hete tart.

Mint a „France Presse” hírgyűjtéséje jelenti, Dunkerque-t ellepték a csapatok. Az úgynevezett „biztonsági különítmények” elfoglalták a kikötőberendezéseket, míg az utcákon a katonai tehergépkocsik és motoroskerékpárok átköznek. A rendőrség számos embert őriztetni kezdett.

Szabványosítási Bizottság létesült az áruk észszerű és minőségi gyártására

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa törvényrendeletének értelmében, a miniszterelnökség hatáskörébe utalt Szabványosítási Bizottság (Comisia de Standardizare) létesül, amelynek feladata, hogy a nemzetgazdaság valamennyi területén jóváhagyja az állami szabványárakat és termékeket, vagyis egységes méretű és minőségű áru és termék típusokat.

A szabványosítási bizottság hatásköre a következő feladatok elvégzésére terjed ki:

Az egyes minisztériumok és tudományos intézetek tervei alapján elkészíti az általános szabványosítási tervet. Ezt a tervet az Állami Tervgazdálkodási Tanács véleményezésével a minisztertanács elé terjesztik jóváhagyás végett. A jóváhagyás után az általános szabványosítási terv törvényerőre emelkedik és végrehajtása kötelező.

A miniszterelnökség által jóváhagyott általános szabványosítási terv alapján, az egyes minisztériumok és tudományos intézetek kötelesek meghatározott időn belül a Szabványosítási Bizottsághoz a szabványtervezeteket benyújtani.

Megvizsgálja, összehangba hozza és jóváhagyja a javasolt szabványtervezeteket, miután ezeket előzőleg nyilvánosan megvitatják, vagy az illetékes tényezők tudomására hozzák.

Meghatározza az állami szabványok életbeléptetésének határidejét.

A minisztérium tudományos intézetek és az illetékes hatóságok javaslatai alapján, vagy saját kezdeményezéséből módosítja az állami szabványokat. A módosításnak ez a joga kizárólagosan a Szabványosítási Bizottságot illeti meg.

Nyilvánosságra hozza az állami szabványokat, valamint a jóváhagyott állami szabványokkal kapcsolatos murkákat. Ebben a tekintetben a Szabványosítási Bizottságnak kizárólagossági joga van.

A különösen fontos szabványtervezeteket a Szabványosítási Bizottság átvizsgálása után jóváhagyás végett a minisztertanács elé terjesztik. Ezeknek a szabványtervezeteknek névlegzőkét minisztertanácsai jegyzőkönyv határozza meg.

A minisztériumok és tudomá-

nyos intézetek a szabványtervezeteket és a szabványosítással kapcsolatos munkákat kötelesek a Szabványosítási Bizottság rendelkezési alapján elkészíteni. A bizottság ezekkel a munkálatokkal kapcsolatban, felvilágosítást és szakanyagot kérhet a minisztériumoktól és tudományos intézetektől.

A Szabványosítási Bizottságnak hasonlóképpen joga van ahhoz, hogy az egyes szakminisztériumokkal egyetértésben, a nemzetgazdaság minden területéről szakértőket vegyen igénybe, a szabványosítási tervek elkészítésére.

A Szabványosítási Bizottság elnökből, egy alelnökből és három tagból áll. Az elnököt és alelnököt a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa, a tagokat pedig a Tanács elnökének ajánlása alapján, a minisztertanács nevezi ki.

Az állami szabványok figyelmen kívül hagyása büntetendő magatartás, amelyet a hatályban lévő törvények szerint büntetnek. A büntetőjogi megtorlásokon kívül, az egyes minisztériumok közigazgatási jellegű megtorlásokat is alkalmazhatnak.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a Szabványosítási Bizottság elnökévé Nicolau Gheorghe mérnököt, alelnökévé pedig Stamatescu Corneli mérnököt nevezte ki.

Munkaversenyre hívta ki a földmunkások kolozsmegei szakszervezete a Torda és Szolnok-Doboka megyei szakszervezeteket

KOLOZSVAR. — A kolozsvári földmunkások szakszervezete a megyei Szakszervezeti Tanács közreműködésével munkaversenyre hívta ki a szomszédos megyei és tordamegyei földmunkások szakszervezeteket december 31-re. A szakszervezet alaposan kiolgozta a versenytervet és egy-egy példányt elküldött a másik két szakszervezetnek.

A verseny 15 pontja értelmében átazervezik a szakszervezeti csoportokat, leellenőrzik a tagoknál, újabb tagokat szerveznek be. Felülvizsgálják a szakszervezeti tagok és a mintagazdaságok, valamint a gazdák között fennálló kollektív szerződéseket. Járásonként munkacsoportokat szerveznek meg. Munkásékezdőket létesítenek, hol a napi kétszeri étkezés a 40 lejen nem emelkedhet fo-

lul. Kultúracsoporthoz megszervezésével, valamint könyvtárak létesítésével és a könyvek kollektív és egyéni olvasásának bevezetésével fejlesztik a kultúrát. A kultúrelődásokon befolyt összegekből 15.000 lejt a görög szabadságharcosok gyermekeinek felnevelésére fordítanak. A Szakszervezeti Elnök részére újabb 100 előfizetőt szerveznek be, valamint 100 darab szakszervezeti napár e'adást vállalják. A legnagyobb mértékben bevételezik a tagsági díjakat. Verseny szerveznek meg a gazdaságok és járáások között, melyet faliújságon, gyűléseken és sajtó útján népszerűsítene. Iskolákat létesítenek az összes gazdaságokban az irás-udatlanok részére és végül felszámolják a még fennálló hiányosságokat.

Új zárórarend lépett életbe

BUKAREST — A hivatalos lap közli a munka- és népjóléti minisztérium rendeletét, amely kimondja, hogy az egész ország területén lévő élelmiszerüzletek, és pedig: fűszer-, vegyes-, hentes-áru-, zöldség-, tojás- és baromfi, turó-, hal- és gyümölcsüzletek, délelőtt 8 órától fél 2-ig, délután 4 órától 7 óráig kötelesek nyitva tartani. A piacok és vásárcsarnokok délelőtt 6 órától fél 12-ig és délután 3 órától 6 óráig tartanak nyitva.

Az állami mintagazdaságok eredményesen hajtották végre az őszi vetést teret

BUKAREST — A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az Állami Mintagazdaságok és Gépközpontok Kézeltőségének, az AFSM-nek egységei országsszerte kielégítő eredménnyel hajtották végre az őszi vetési munkákat.

A traktorállomások egyszámú nehézséggel küzdenek a szervezés kezdeti nehézségei miatt. A nehézségek ellenére az öntudatos munka meghozta gyümölcsét és a

mezőgazdasági géppark nemcsak teljesítették, de túl is haladták az előirányzott őszi vetési tervet.

A fővárosi, valamint a galaci körzeti felügyelőséghez tartozó mezőgazdasági gép- és traktorállomások nagyszerű eredményeket értek el, de Erdély és a Bánság területén működő gépparkok is eredményesen járultak hozzá az őszi vetési és szántási hadjárat sikerének biztosításában.

Felbontotta a kormány a román-francia kultúregyezményt

BUKAREST — A román kormány 1939 március 31-én román-francia kultúregyezményt írt alá Bukarestben.

Ez a kultúregyezmény függetlenül együtt, a szerződő felek egyenlőségének elvén alapult. Egyoldalúság jellemezte a román szerződő fél hátrányára azokban a kötelezettségekben, amelyek az egyezményből erednek. sőt mi több, jelenleg a francia kormány úgy alkalmazza ezt a nemzetközi egyezményt, hogy letartóztatja, bántalmazza és kiutasítja Népköztársaságunk diákjait, hallgatóit, sokat tart a Fenech-aux-Roses-i román iskolában, felszámolja a

Román-Francia Barátsági Társaságot, betiltja a franciaországi román újságot és támogatja a Romániából megszőkött fasiszta elemeket a franciaországi demokráta románok ellen irányuló támadásokban.

Ezeknek a tényeknek alapján a Román Népköztársaság alkotmányának 44. szakasz 13. pontja értelmében a kormány javaslatára a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa felmondta a román-francia nemzetközi kultúregyezményt függetlenül együtt, amellyel megbízta az egyezmény legfontosabb végrehajtó szerve, a Romániai Felsőfokú Tanulmányi Intézet.

Jelentősen emelkedett Torda vármegye állatállománya

TORDA (Tudósi önkéntől) — Torda vármegye sokat szenvedett a fasiszta háboru pusztító dünetől. Ezt a pusztítást a legjobban a mezőgazdaság érezte meg, mert az állatállomány jelentős részét a visszavonuló fasiszta csapatok magukkal vitték vagy elpusztították.

A felszabadulás után dolgozó földműveseink öntudatos és megfeszített munkájukkal igyekeztek helyrehozni a mezőgazdaságban okozott felbecsülhetetlen pusztítást és építő munkájukkal rövid időn belül igen szép eredményt értek el.

A megfeszített és öntudatos munka lehetővé tette, hogy má már 20-40 százalékkal emelkedett Torda vármegye állatállománya.

Az alábbi számadatokból kününk az, hogy a vármegye dolgozó földművesei az állatállomány növelésén milyen eredményeket értek el.

1940-ben Torda vármegye állatállománya 9780 lóból állott, amely a háboru pusztításai miatt, 1947-ben 7744 lóra csökkent. 1948-ban azonban ez a állomány már 9700-ra emelkedett.

A sertésállomány 1940-ben 22 ezer 560 sertésből állott, amely a

háboru pusztításai miatt 1945-ben 17.600-ra csökkent. A sertésállomány 1946-ban 21.800-ra és 1947-ben 26.750-re emelkedett. Az 1940-es sertésállományt jóval túlhaladta a vármegye, mert 1948-ban, tehát ebben az évben, a sertésállomány 31.200 sertést számlált.

Érdekes a szarvasmarhaállomány fejlődése is. 1940-ben 58 ezer 700 szarvasmarhája volt Torda vármegyének, amely a háboru pusztításai miatt 1945-ben 57.800-ra csökkent. A háboru pusztításait csakhamar póolták, mert a vármegye szarvasmarhaállománya 1947-ben 74 ezer 600 szarvasmarhá volt, ebben az évben pedig már jóval felülmulta az 1940. évi szarvasmarhaállományt, mert a vármegyének ma már 87.300 szarvasmarhája van.

Hatalmas fejlődést mutat Torda vármegye juhállománya is, amely 1940-ben 172.500 juhot számlált, ami 1945-ben, a háboru pusztításai miatt 98.000-re csökkent. 1947-ben majdnem elérték már az 1940. évi juhállományt, mert ekkor 172.000 juhot számlált a juhállomány, amely 1948-ban már 197.000-re szaporodott.

Ezekből a számadatokból kününk az, hogy a állomány kivételével, az állatállományt teljes mértékben póolták a háboru előttivel, sőt azt jelentősen túl is haladták. Ebben a hatalmas munkában elől jártak Torda vármegye dolgozó földművesei, akik öntudatos munkával dolgoztak és a jövőben is dolgozni fognak fejlődő nemzetgazdaságunk további meg erősítésén.

Példis büntetést szabott ki a Váradai Népbíróság a határátelő csempeszekre

NAGYVÁRAD. — Gyorsított eljárás során került egy határátelőpesti lakos, aki át is lépte a határt, és csempész úgy a Tábla népi, büntető tanácsa elé. A bizonyítási eljárást, akinél idegen valutát találtak, valamint a vád és a védbeszéd elhangzása után, a bíróság visszavonult üléséhezatala. Az ítélet napján dében hirdették ki a vádlottak előtt. Eszerint Sándor Ferenc, váradai lakos, aki elősegítette a szö-

kést, 4 évi, Búcker Ferenc váradlakos, aki át is lépte a határt, 6 évi, Schwartz Kálmán, váradlakos, akinél idegen valutát találtak, 3 évi börtönbüntetéssel sújtották. Craciun Péter és Popa Florian körösszegi földműveseket, akik „kategnap dében hirdették ki a vádlottak előtt. Eszerint Sándor Ferenc, váradlakos, aki elősegítette a szö-

Az utóbbi 9 évben 475 új város jelent meg a Szovjetunió térképén

A forradalom óta 810 új várost építettek a Szovjetunió területén

MOSZKVA. — P. Kozlov fiatal földrajztudós a Szovjetunió Földrajzi Társaság moszkvai osztályának legutóbbi ülésén érdekes beszámolót mondott a szovjet városok fejlődéséről.

— A szocialista forradalom óta — mondotta az előadó — a Szovjetunió városaiban a felismerhetetlen mértékű megújítások történtek. 1917 és 1939 között 361 új várost építettek. Ez alatt az idő alatt, az 1913-as év adataihoz viszonyítva a városi lakosság száma 24-szeresére növekedett. Az utóbbi kilenc évben további 475 új város jelent meg a Szovjetunió térképén, főleg a Volga mentén.

pés vidékein, az Uralban és Szibéria nyugati részein, valamint Kazahsztánban és Közép-Ázsiában.

A honvédó háboru idején, a nyugati vidékekől számos gyárat és üzemet költöztettek át az Urálba, ahol új városok születtek, mint Karpinsk, Szever-Uralzsk, Izdel, Rezn, Ujaj, Szaraj, Szuhaj, Talicki stb. A vidék régi városai helyrehozták új épületeiket.

Nemrég létező új szovjet városok között kiemelkednek, amelyek mélyreható természeti katasztrófák miatt a „Kis Urál” elnevezést kapták. A városok első lakóházait azokban a mezőkre építették, ahol három évvel ezelőtt még csak tölgyesek és legelő-

tésre alkalmas rétek terültek el. Az új városokat, amelyek között az előző megemlítette a Kazahsztán szep-pén lévő Zja tróvzsk, Temiran és Jenger városokat, ma már fejlett vasúti hálózat köti össze.

Az északi Sarkvidéken, a Monchbándán, ahol már az első szovjet városok teremtésére születtek, Monchbándán néven emelkedett új városa.

Moszkva vidékének hatalmas ipari fejlődése következtében, ezekben a vidékekben is számos új város, köztük, mint Vlkovszk, Budezsk, Elektrogorszk, Kosztino és mások.

Tűz Zentelkén

ZENTELKE. — Tűzvész történt Zentelkén játszódása közben egy hetéves gyermek, Vucze János ottani lakos az erdőn tartózkodott, miután kőfűtő gyufával játszadozva felgyújtotta a csűrét. A lángok rövid idő alatt átrajdtek a szomszédos épületekre, de a helybéli tűzoltócsoport megérte.

A tűzoltócsoport megérte, Benk András tűzoltóparancsnok vezetésével Póka Márton, Rigó András és Olasz Miklós tűzoltók áldozatkészsége révén sikeresen végzőltek az ottani munkálatok. Egyedül károsult Vucze András maradt, aki a kezes takarmánya és gar-bontja a tűz martalékává vált.

Meghosszabbított k a gazdasági képzését

BUKAREST. — A minisztertanács határozata alapján december 1-ig bezárólag meghosszabbította az 50 évi tanácsadói jogviszonyt azoknak a tanácsadók és egyetem tanácsadók, akik ott vannak az egye-

mi városok utazásai. A fennmaradó egy évet igénybevétele érdekében a RZTHO sz. igazgató iratában a RZTHO sz. tagsági könyv és rend-őrségi arcképes bejelentőlap elküldése.

A Világosság RÁDIO MŰSORA

A BUKARESTI RÁDIO ALLANDÓ ADÁSAI

A „Magyar Ors” adásainak időpontja a következő: Hétköznap reggel: 6.30, vasárnap 8.15. Hétköznap délután: 14.30, vasárnap: 13.30. Hétköznap este: 19 óra. Vasárnap este nincs adás.

A „Magyar Ors” déli adásait a 48.3 hullámhosszon, reggeli és esti adásait az 1875-ös hullámhosszon közvetíti. Minden délutáni időjárás-jelentést is ad.

A Román Adás hétköznap 11 órától 12 óráig: Reggel 6 órakor. A műsor megnyitása, pontos időjelzés, hírek. 6.15: Munkásdalok, majd román zene hanglemekről. 7.15: Hírek orosz nyelven. 8.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése. 13.00 Pontos időjelzés, vizállásjelentés. 13.25: Sajtószemle. 14.00: Hírek. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Tözségi hírek, majd a másnapi műsor ismertetése, pontos időjelzés, az adás berekesztése. 18.00: Az adás megnyitása, pontos időjelzés. 18.45: Kulturkrónika. 19.30 Pontos időjelzés, hírek. 22.15: Hírek orosz nyelven. 22.20: Sporthírek. 23.30 Hírek, majd hanglemek. 24.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése.

19.30-tól 21.30-ig a Rádió Románia Libera 48.3 hullámhosszon a külföld számára közvetíti adásait, 19.30-kor orosznyelvű, 20.00-kor németnyelvű, 20.30-kor franciayelvű, 21 órakor pedig angolnyelvű műsort ad.

BUDAPEST I.

ALLANDÓ MŰSORSZÁMAI:

6.30 Hajnali muzsika. Hanglemek. 6.30 Falurádió. 6.45 Reggeli torna. 7.00 Hírek, műsorismertetés. 9.55. Attelepítési kormánybiztosság közleményei. 10.00 Hírek. 12.00 Hangverseny. 14.00 Hírek. 15.15 Rádióiskola. 15.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek. 17.50 Hírek oroszul. 20.00 Hírek, sporthírek. 20.20 Hírek németül. 22.00 Mit hallunk holnap. 24.00 Hírek magyarul. 24.10 Hírek franciául. 0.20 Hírek angolul.

kedd, november 22

BUDAPEST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.10 Hanglemek. 6.30 Reggeli zene. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglem. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.0 Hanglem. 7.30 Közlemények. 7.33 Hanglemek. 13.00 Időjelzés, közlem. nyek. 13.02 Hanglem. 13.05 Balett zene. 13.25 Stanescu Nicu zenekara. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.20 Közlem. nyek. 14.25 Stanescu Nicu zenekara. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárás-jelentés. 20.00 Hírek. 22.15 Hanglem. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Moscu Xenia zongorázik.
BUKAREST II.: 13.00 Népdalok. 14.00 Hírek. 14.15 Vincent Magdaléná énekel. 14.35 Liszt Ferenc műveiből. 18.00 Petrescu Emil zenekara. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Hangszerszólók. 19.10 Orvosi krónika. 19.25 Hangszerszólók. 19.30 Az iskola órája. 20.00 Verdi: „Falstaff”. 20.15 Változó ritmusok. 20.30 Grigora Dinicu népdalokat játszik. 21.00 A Szovjetunióból. 21.30 Sport hírek. 21.40 Kis dallamok, nagy mesterek. 22.00 Hírek. 22.15 Livianu Dorel énekel. 22.35 Könnyű zene. 23.00 Esti zene. 23.30 Hírek. 23.50 Népdalok.
RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 9.00 Háztartási tanácsadó. 9.15 Zenés kalendárium. 10.00 Dobay Gyula szalonzenekara. 13.15 Népek zenéje. 14.00 Termelési Híradó. 14.15 Asztali muzsika. 15.15 Mindenki műsorja. 16.00 Rádióiskola. 17.00 Pesti kora. 17.20 Kalendáriumok a zenetörténetben. 18.00 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Szív küldi szívek szívesen. 19.10 Rádiójárás-jelentés. 20.00 Szalonzenés. 20.30 A Falu Hangja. 21.35 Magyar muzsika. 22.35 Szórakoztató zene. 22.55 Mit hallunk holnap? 23.10 Hangos Újság. 23.45 A Vöröskereszt rádióközleményei. 23.50 Zenekari művek.

BUDAPEST II.: 18.00 Ótórai tea. 19.00 Női szemmel — női fülnek. 19.30 Filmzene. 19.45 A Falu Hangja. 20.00 Jobb későn, mint soha! 20.30 Sporthíradó. 20.45 Közéleti negyedóra. 21.00 Operatrézletek. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.15 Mi történik a világgazdaságban? 22.30 Magyar nóták. 23.15 B-dur szonáta.

kedd, november 23

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.30 Könnyű zene. 7.00 Hírek. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglem. 7.30 Közlemények. 7.33 Hanglemek. 13.00 Időjelzés, közlem. nyek. 13.02 Hanglemek. 13.05 Visan Fanica zenekara. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Reininger Joe zenekara. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.25 Reininger Joe zenekara folytatja műsorát. 14.57 Időjárásjelentés. 20.00 Hírek. 20.15 Istratti Edgar énekel. 20.30 Színházi est. 23.10 Sporthírek. 23.35 Népdalok. 22.00 Hírek. 22.15 Hanglem. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Énekkar. 22.55 Egy Chopin-valcer. 23.00 Szimfonikus hangverseny. 23.30 Hírek. 23.50 Népdalok.

BUKAREST II.: 13.00 Szovjet és román népdalok. 13.25 Szórakoztató zene. 14.00 Hírek. 14.15 Beethoven muzsika. 14.40 Népdalok. 18.00 Káhn Idő zenekara játszik. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Hanglemek. 19.10 Folyóiratszemle. 19.25 Hanglemek. 19.30 Hanglem. 19.35 Rádióegyetem. 19.45 Dalok. 20.00 Chercheata zenekara játszik. 20.30 „Spanyol égbolt alatt”. 21.00 A rádió énekkara. 21.30 Markovics Nicolae zongorázik. 22.00 Hírek. 22.15 Könnyű zene.
RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 8.20 Reggeli zene. 9.00 Előadás. 9.20 Bach: D-dur prelúdium és fuga. 9.20 Izraelita vallásos félóra. 10.00 Szórakoztató zene. 13.15 Ag Magda zongorázik, Szántó Erzsébet énekel. 14.00 „Kirakat”. 14.20 A házi együttes játszik. 15.15 Szerenád, vonózenekarra. 15.30 Ifjúsági énekkarok. 16.00 Rádióiskola. 17.00 Felfedezők és feltalálók. 17.20 Az orgonairódom remekel. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Szív küldi szívek szívesen. 19.15 Mit üzen a rádió? 19.45 Világhíradó. 20.00 Egy év eredménye és tanulsága. 20.15 Still: Old California — szimfonikus költemény. 20.40 Közvetítés a Művész Színházból: „Edes fiaim”. 21.40 Hírek. 22.50 Hírek. 23.45 Vita arról, amit hallottunk. 0.15 Magyar nóták. 0.45 Ravel: Spanyol rapszódia.
BUDAPEST II.: 18.00 Táncczene. 19.00 Zenei előadás. 19.15 Hangos Híradó. 19.30 Schumann: Versenymű zenekar nélkül. 20.00 A Falu Hangja. 20.30 Korunk zenéje. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.15 Kíváncsi mikrofon. 22.30 Táncczene. 23.15 Művészlemez.

Szerda, november 24

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglem. 6.30 Könnyű zene. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 Közlemények. 7.33 Könnyű zene. 13.00 Időjelzés, közlem. nyek. 13.02 Hanglem. 13.05 Olasz klasszikusok. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Varzaru Valeriu zenekara játszik. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.20 Közlemények. 14.25 A hadsereg órája. 14.55 Közlemények. 15.00 Időjárás-jelentés. 20.00 Hírek. 20.15 Hanglem. 20.20 A rádió postája. 20.30 Beethoven-muzsika. 20.55 Szórakoztató zene. 21.15 Párbeszéd. 21.25 Hanglem. 21.35 Énekkar. 22.00 Hírek. 22.10 Hanglem. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Stern Rozsi hegedül.
BUKAREST II.: 13.00 Hanglem. 13.25 Varázos dallamok. 14.00 Hírek. 14.15 Gyermekek. 14.40

Népdalok. 18.00 Sergiu Malagamba zenekara játszik. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Mozart-nyitányok. 19.25 Mozart-muzsika. 19.30 Ifjúsági adás. 20.00 A Filharmonika hangversenyének közvetítése az Atheneul Romanból, vezényel George Georgescu. 20.15 Vasiliu Maxim énekel. 22.35 Szórakoztató zene. 23.00 Könnyű zene. 23.30 Hírek. 23.35 Hanglemek. 23.50 Népdalok.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 8.20 Reggeli zene. 9.00 Jó egészség nevezdórát. 9.15 Délelőtti muzsika. 10.00 Operarészletek. 13.15 Vidéki cigányprimások. 14.00 Párisi Híradó. 14.15 Asztali muzsika. 15.15 Szórakoztató zene. 16.00 Rádióiskola. 17.00 Paul Robeson énekel néger dalokat. 17.15 Szabad Népek hazája. 18.00 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 A Vöröskereszt közlemény. 18.30 A Szakszervezeti Tanács műsora. 20.30 A Falu Hangja. 21.30 Heti Szemle. 22.00 „Tavaszi szél vizet áraszt”. 22.45 Időszzerű kérdések. 23.10 Hangos Újság. 23.40 Totó-híradó. 23.50 Szimfonikus jazz. 0.20 Osök és utódok.
BUDAPEST II.: 18.00 Magyar nóták. 19.00 Gyermekrádió. 19.20 Az opera műhelyéből. 20.00 Jobb későn, mint soha! 20.30 Zenel gör. betűk. 21.00 A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség Budapesti Világkongresszusának műsora. 21.10 Magyar nóták. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.15 Szív küldi szívek szívesen. 23.00 Kamarazene.

Csütörtök, november 25

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.30 Hanglemek. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglem. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Népdalok. 7.30 Közlemények. 7.33 Szórakoztató zene. 13.00 Időjelzés. 13.02 Hanglem. 13.05 Vonós hangszer muzsika. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Corbea-Dumitrescu zenekara játszik. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.20 Közlemények. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárás-jelentés. 19.50 A rádió zenekara műsorának közvetítése az Atheneul Romanból. 21.45 Könnyű zene. 22.00 Hírek. 22.15 Hanglem. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Lucian Jon énekel. 22.50 Változó ritmusok.
BUKAREST II.: 13.00 Hanglemek. 14.00 Hírek. 14.15 Könnyű zene. Teodorescu Mihail flótázik. 18.00 Érdekesek a Szovjetunióból. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Klasszikus táncok. 19.10 Szimfonikus krónika. 19.25 Klasszikus táncok. 19.30 Hanglem. 19.35 Rádióegyetem. 19.50 Puccini-muzsika. 20.20 Könnyű zene. 21.00 Simionescu Stella énekel. 21.45 Bécsi dallamok. 22.00 Hírek. 22.15 „Az ősz a zenében.” 23.00 Változó ritmusok. 23.30 Hírek. 23.35 Változó ritmusok. 23.50 Népdalok.
RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 8.20 Reggeli zene. 9.00 Előadás. 9.15 Délelőtti muzsika. 10.00 Simon Éva énekel, Soproni Mária zongorázik. 13.15 A házi együttes játszik. 14.00 „Műláb”, elbeszélés. 14.15 Asztali muzsika. 15.15 Magyar nóták. 15.30 Szonok. 16.00 Rádióiskola. 17.00 Jó szomszédok muzsikája. 17.30 Gyermekrádió. 18.00 Ót perc a hadigondozottaknak. 18.15 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.25 A Vöröskereszt közlemény. 19.10 Dunavölgyi Híradó. 19.40 Szív küldi szívek szívesen. 20.00 Közvetítés az Operaházból. Donizetti: „Lammermoori Lucia.” 20.50 Hírek. 22.00 Hírek németül. 22.15 Hírek. 23.40 Mesterek muzikálnak.
BUDAPEST II.: 18.00 Táncczene. 19.00 Mozart: A-dur szonáta. 19.15 Hírek Híradó. 19.30 Jazzkedvelők iskolája. 20.00 A Falu Hangja. 20.30 „Csütörtökön este...” 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.00 Hírek. 22.15 Magyar nóták. 23.00 Szív küldi szívek szívesen.

Péntek, november 26

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.30 Könnyű zene. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglemek. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 Közlemények. 7.33 Szórakoztató zene. 13.00 Időjelzés, közlemények. 13.02 Hanglem. 13.05 Dinicu Costica zenekara játszik. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Dinicu Costica zenekara. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.20 Közlemények. 14.25 Szovjet kulturkrónika. 14.40 Hanglemek. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárás-jelentés. 20.00 Hírek. 20.15 Hanglemek. 20.30 „Baiazzók”. — Operaközvetítés. 22.90 Hírek. 22.15 Sporthírek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Haskill Ciara zongorázik. 22.50 Hanglem.
BUKAREST II.: 13.00 „Eszaki zene”. 14.00 Hírek. 14.15 Moldaveanu Gabriella énekel. 14.35 Könnyű zene. 18.00 Gyermekek. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Hanglemek. 19.10 Kulturkrónika. 19.25 Hanglemek. 19.30 Diákok részére. 19.55 Chabrier: Slav tánc. 20.00 Bonis Juliu hegedül. 20.25 Népdalok. 21.00 Kamarazene. 21.40 Szórakoztató zene. 22.00 Hírek. 22.35 Szerenádok. 23.00 Népdalok. 23.30 Hírek. 23.35 Népi táncok. 23.50 Népdalok.
RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 8.20 Reggeli zene. 9.00 Előadás. 9.15 Zenekari muzsika. 10.00 Magyar nóták. 13.15 Klementis Klára zongorázik. 14.00 Emikezés Bugát Palra. 14.15 Asztali muzsika. 15.15 Népek zenéje. 16.00 Rádióiskola. 17.00 Az új tanterről. 17.30 „Századunk hangja”. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség Budapesti Világkongresszusának híradója. 18.30 „Az erdő hangja”. 18.45 Ifjúsági műsor. 19.10 Énekkar. 19.45 Kültügyi negyedóra. 20.00 A názi együttes játszik. 23.00 Hírek. 23.10 Hangos Újság. 23.45 Mit hallunk holnap? 23.50 A Vöröskereszt közlemény. 23.55 Szórakoztató zene.
BUDAPEST II.: 18.00 Táncczene. 19.00 „Hajnaliodik maláiföldön”. 19.45 Legia! Szólt. 20.00 Jobb későn, mint soha! 20.30 Sporthíradó. 20.45 Ez Bukarest! 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.15 A kíváncsi mikrofon. 22.30 Szív küldi szívek szívesen. 23.00 Művészlemez.

Szombat, november 27

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglem. 6.30 Szórakoztató zene. 7.00 Hírösszefoglaló. 7.05 Hanglem. 7.15 Hírek orosz nyelven. 7.20 Hanglemek. 7.30 Közlemények. 7.33 Szórakoztató zene. 13.00 Időjelzés, közlemények. 13.02 Hanglem. 13.05 Zenekari muzsika. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Zenekari muzsika. 13.55 Közlemények. 14.00 Hírek. 14.15 Hanglem. 14.20 Közlemények. 14.25 A hadsereg műsora. 14.56 Közlemények. 15.00 Időjárás-jelentés. 16.00 Szülőök órája. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 18.45 Hanglemek. 20.00 Hírek. 20.15 A rádió zenekara műsora. 21.00 Bolshoi politikai szemle. 21.10 A rádió zenekara műsora. 21.30 Sporthírek. 21.40 Buda'ra Marcel akkorihozok. 22.10 Hírek. 22.15 Hanglem. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Svetlina Maria énekel. 22.50 Csajkovszkij-muzsika.

BUKAREST II.: 13.00 Népdalok. 14.00 Hírek. 14.15 Cardos Stefan zenekara. 14.50 „Kék Duna”. Val. cerek. 19.00 Szerelmes dalok. 19.10 Irodalmi szemle. 19.30 Muzsikáló földrajz. 20.00 Táncczene. 21.00 Kamarazene. 21.40 Népdalok. 22.00 Hírek. 22.15 Neves hangok. 22.30 Táncczene. 23.00 Táncczene. 23.30 Hírek. 23.35 Táncczene. 23.50 Népdalok.

RÁDIO ROMÁNIA: 6.30 Magyar adás. 19.00 Magyar adás.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.30 Falurádió. 8.20 Reggeli zene. 9.00 Előadás. 9.15 Délelőtti muzsika. 10.00 Varró Katalin zongorázik. 13.15 Magyar nóták. 14.00 Elbeszélés. 14.15 Asztali muzsika. 15.15 Mi van egy mondat mögött? 15.30 Hanglemek. 16.30 Az Ifjúság Hangja. 17.00 „Beosztás megállít”. 17.15 Gyermekrádió. 18.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20 Csoadék a faluban. 19.10 Irodalmi folyóirat. 18.55 Fall Leo: „Elvált asszony”. 20.15 A Falu Hangja. 22.00 Hangos Heti Híradó. 22.25 Szimfonikus jazz. 24.05 Rádiószínház.

BUDAPEST II.: 18.00 Táncczene. 19.00 Banda Ede zongorázik. 19.30 Zenekari muzsika. 20.00 „Színes szöttek”. 21.00 Szív küldi szívek szívesen. 21.30 A Rádió Szabadegyeteme. 22.15 Esti hangulat. 22.45 Hanglemek.

Vasárnap, november 28

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 8.00 Reggeli zene. 9.20 Szív küldi szívek szívesen. 10.00 Délelőtti muzsika. 11.00 Református istentisztelet. 12.00 Képek, szobrok, rajzok. 12.15 Tátra Vilmos hegedül. 13.15 Anyák 5 perce. 13.20 Negyedóra az Arany Angyalban”. 13.35 A Párisi Népkórus énekel. 14.00 Bányászok vasárnapja. 14.30 A házi együttes játszik. 15.15 Ünnepi hanglemek. 16.00 Nagy elbeszélők. 16.45 Vasárnapi krónika. 17.00 Katalinok köszöntése. 18.10 „Magyar muzsa”. 18.40 Könnyű dallamok. 19.10 A Falu Hangja. 20.00 A rádiózenekar játszik. 21.35 Vasárnapi szerenád. 22.05 A Rádió Hangja. 22.10 Totóhírek. 22.25 Dalok. 22.40 Rádióankét. 23.25 A modern zene kedvelőinek. 24.00 Jazz-muzsika.

BUDAPEST II.: 10.00 Magyar nóták. 11.00 Fejtörő séfa Zenepótárában. 12.10 Orosz hanglemek. 13.00 A hét filmjeiről. 13.10 Könyv szemle. 13.30 Tarka muzsika. 15.50 A Ferencváros-Vasas labdarúgó-mérkőzés II. féldetének közvetítése. 16.00 Táncczene. 19.00 Sulyok Imre orgonál. 19.30 Hanglemek. 20.00 Rádiószínház. Balsac: „A tőzsdelovag”. 21.15 A Holéczy együttes műsora. 22.00 Hírek. 23.15 Zenekari művek.

Szomszédaink magyar nyelvű adása

MOSZKVA: 18.00—18.15: 19.24 25.5 méteres hullámhosszon. 20.00—20.30: 23 és 31.77 méteres hullámhosszon. PRAGA: 19.15—19.30-ig: 23.51 méteres hullámhosszon.

A Herkát János üzemek

(volt Dermatolo)

keresnek azonnali belépésre

elsősorban esztétikus és gép-, valamint szerkesztéses szakmunkásokat.

Jelentkezés a személyzeti osztályon: Igazgatósági épület 10. számú szoba.

Nagy lendülettel folyik a kulturothnók felállítása Szolnok-Doboka megyében

DES. — (Kiküldött munkatársunktól.) Kormányzatunk és a demokratikus szervezetek — élükön a Roman Munkáspárttal — mindent elkövetnek, hogy a haladó és nevelő szellemű kultúra a legtávolabbi faluba is eljusson hogy az eddigi népiellenes rendszerek által a kultúrától mesterségesen elzárt falvak nepe is megkapja a maga kulturális szükségletét.

Ebben a nagy munkában igen tevékeny részt vesz a Magyar Népi Szövetség szamosmegyei szervezete, amelynek megyei vezetősége részéről a közelmúlt napokban a tájékoztatóügyi minisztérium kiküldött tanácsosának, Roman Virgilnek és az Ekésfront ifjúsági szervezetének, a Falusi Ifjúsági megyei kiküldöttjének, Dragan Gheorghenak és a MNSz megyei ifjúsági felelősének, Szabó Károlynak a részvételével sorra látogatták a szamosmegyei falvakat, hogy megszervezzék a falusi kulturbizottságokat és a kulturothnók felállítására vagy létesítésére a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A helyszínrre kiszálló megyei bizottság Bethlenben megbeszélésekre hívta össze a helyi demokratikus szervezetek vezetőségét és miután megállapította, hogy megfelelő építési és helyszíni kulturothnók eljárnak a községnek nem áll rendelkezésére, megszervezte a községi kulturbizottságot, amely egyelőre kulturális munkát végez. A bizottság feladata lesz, hogy a hatóságok és a demokratikus szervezetek támogatásával mielőbb megteremtesse a komoly falusi kultúrát kifejlődéséhez nélkülözhetetlen kulturothnók alapjait.

A betleniek körében máris mozgalom indult, hogy a község lakóinak önkéntes munkájával és közös erőfeszítésével a kulturothnók építésének munkálatait már a tavaszszal meginduljanak.

A KASTÉLY A NÉP SZOLGÁLATÁBA

Sajóudvarhelyen a legelőkételesebb és igen szép eredményeket biztosító erőteljes együttműködés alakult ki a község demokratikus szervezetei között. A Román Munkáspárt, az Ekésfront, MNSz és a RDNSz szervezeteinek közös gyűlésén itt is megalkult a községi kulturbizottság.

Kicsit jobban körülnézve a községi kulturbizottság azonnal megállapította, hogy a múlt rendszerében a népet nyomorító földesur, báró Appel két egyenként tízenegy szobás kastélyában, hatalmas termek vannak kihasználatlanul, melyeket igen jól lehet rendezni a község kulturothnóinak. A községi kulturbizottság olyan lelkes hangulattal alakult meg, hogy rögtön a helyszínen vállalt önkéntes munkával azonnal nekifogtak a kulturothnók céljára megfelelő földesuri kastély termek rendbehozatalához. A kulturo-

thnók irányítása alatt a munkálatok rövid négy hét alatt be is fejeződnek — így karácsonyra már Sajóudvarhelynek is megfelelő kulturothnó lesz.

Magyarberéten a tavaszi fagy igen komoly károkat okozott a turnyomórészt gyümölcsstermeléssel foglalkozó község lakóinak és így pillanatnyilag a kulturothnók felállítására jó anyagi megterhelést képviselnek voltak vállalni. A kulturothnók azonban itt is erőteljesen megindult és az újonnan megszervezett kulturbizottság azonnal komoly munkát kezdett elvégezni, hogy a rendezvények bevételeiből is biztosítsák legalább jövő évre a kulturothnók felállításának költségeit.

A község ifjúsági szervezetei — a MNSz és az Ekésfront ifjúsága — az építkezésre önkéntes munkát vállalt azzal, hogy a közeli kőbányából még ez év folyamán kitermelik a szükséges nyersanyagot és a helyszínrre is szállítják.

JÓ PÉLDA AZ OKULÁSRA

A községek végelátogató megyei bizottság igen érdekes helyzetet talált Somkeréken, ahol a kulturothnók felállítása már a tavaszszal megkezdődött. Itt egy volt román épületet bontottak le teljesen és ennek helyére emelték a községi kulturothnókat. A szükséges nyersanyag bevásárlására gyűjtést rendeztek. A munkálatok nagyobbrészt pedig önkéntes munkával végeztek el.

A vegyes lakosságú község magyarsága azonban — éppen a falusi zsirógazdák befolyására — a kulturothnók felállításához úgy anyagilag,

mint munkában csak immel-ámmal járult hozzá, ugyanis egyes sovinszta elemek azt szerették volna, ha külön kulturothnót teremthetnek a románságnak és külön a magyarságnak.

A község román lakossága — látva, hogy a magyarság távolartotta magát a közös kulturothnók felállításától és annak létesítéséért áldozatot nem hozott, ugyancsak egyes sovinszta elemek biztosítására még azokat az összegket is visszaküldte a magyaroknak, amivel azok hozzájárultak a költségekhez.

Igen szép és nagy kulturháza emeltek, azonban a tetőzet felhuzásánál és a vakolási munkálatok végzésénél megakadtak. Bizonyos, hogy ha a község összalakossága közös erővel dolgozott volna a kulturháza, akkor már ott volt a kulturháza felhuzása. A magyarság elhúzódása folytán azonban a románság sem tudta a munkálatokat olyan ütemben előbbre vinni, hogy azt kellő időre befejezhessék.

A közös gyűlésen a kiküldöttök megvilágították a helyi példával a széthuzás helytelenségét és miután minden félreértést tisztáztak — elhatározták, hogy a kulturothnók befektetett munkálatait az eddig ettől a munkától távolmaradt magyarság fogja elvégezni és anyagilag is sürgösen pótolják a rájuk eső részt.

Reméljük, hogy a jövőben Somkerék román- és magyar lakói okulásból a példából és ezután közös erővel hisztik meg a népi elenségek részéről megnyilvánuló mindazokat a kísérleteket, amelyek a községben együtt lakó népek közét éket akarnak verni.

Nagy irányú önkéntes munkát vállaltak

A MNSz és az Ekésfront ifjúsága a szolnok-doboka megyei ifjak

DES. — A Magyar Népi Szövetség országos kongresszusának tiszteletére a szamosmegyei MNSz ifjúság nagyobb arányú önkéntes munkát vállalt, hogy ezzel is kimutassa ifjúságunk elhatározottságát az országépítés munkájában.

Magyarbécse MNSz ifjúsága egy két kilométeres útszakasz kikövezésére és teljes kijavítására vállalt kötelezettséget. A munkálatokat 24 ifjú, 12 nap alatt elvégzett 2200 munkaóra alatt fejezte be. A munka értéke 35 ezer lej.

Retteg MNSz ifjúsága a 700 méter hosszú köztelmeitől útkikövezését, teljes kijavítását és 800 méternyi sánc kitarakítását vállalta magára. A munkában 31 ifjú vesz részt és azt 11 nap alatt, 3400 munkaórával végzi el. A munka értéke 55 ezer lej.

Szék MNSz ifjúsága egy 5 kilométeres új útszakasz építését, kövezését és az új út mentén két oldalról húzódó 12 kilométeres sánc készítését vállalta magára. A nagyüzemi munkálatokban 80 ifjú vesz részt és

a munkálatokat 8 nap, 6400 munkaóra alatt 120.000 lej értékben végzik el.

Magyarszabovaskend MNSz ifjúsága szintén egy 5 kilométeres új, kikövezett út készítését az úmenti 10 kilométeres sánc megépítésével együtt vállalta el. A munkálatokban 80 ifjú vesz részt és a munkát 7 nap, 5600 munkaóra alatt végzik el.

Szamosmegye MNSz ifjúsága ezzel a munkavállalással, amit a Magyar Népi Szövetség országos kongresszusának tiszteletére végez — a legszebb tiszteletadást nyújtja és ugyanakkor határozott hitvallást tesz arról, hogy haladószellemű önfeladatos ifjúságunk minden erejével a demokratikus országépítés munkáját viszi előbbre.

MUNKÁVAL ÜNNEPLI a Demokrata Nők Világkongresszusát a RDNSz kolozsmegyei szervezete

KOLOZSVAR. Hirt adtunk róla, hogy a Demokrata Nők Világkongresszusa december elsején Budapesten tartja második kongresszusát.

A kongresszus célja, hogy mozgósítsa a világ demokrata nőit a béke megvédésére. A szabadság országának, a Szovjetunióknak női minden eszékelt — a rádió, az újságokat, az egyetemeket és a különféle intézményeket — ahol tömegesen dolgoznak nők — igénybe vettek a kongresszus célkitűzéseinek ismeretése és népszerűsítése érdekében. A demokrata nők mozgalma egyre jobban megerősödik és tiltakozó szavuk a világ minden részéről a világ minden részébe eljut. De nemcsak az európai nők, hanem a gyarmatok asszonyai is minden néphez vezetve kelték ők a Budapest felé. Tudatában vannak, hogy hatalmas segítséget nyújtanak abban a harcban, amely milliók életéért, a demokráciáért és nemzeti függetlenségük megvédéséért folyik.

A Demokrata Nők Világkongresszusa egybeesik az Egyesült Nemzetek Szövetségének ülésével, melyeken a Szovjetunió kiküldöttjei könyörtelenül leplezik le az Eszakamerikai Egyesült Államok jelenlegi vezetőinek új világ háborúra szító politikáját.

A világ békeszerető népei előtt ma már nem titok, hogy az amerikai imperialisták miért létesítik

nek katonai támaszpontokat a föld különböző részein és hogy az Egyesült Államok háborús költségvetése miért éri el ebben az évben az általános költségvetés 79 százalékát.

A RDNSz kolozsmegyei szervezete a napokban megtartott gyűlésén csatlakozott a Demokrata Nők Világkongresszusának célkitűzéséhez és elhatározta, hogy 35 ezer nő előtt fogják ismertetni a kongresszus célját.

Ugyanakkor elhatározta, hogy a görög nép megsegítésének érdekében huszezer aláírással ellátott kérvényt juttatnak el az ENSZ-hez, melyben kéri, hogy ne csak a monarcho-fasiszták kiküldöttjeit, hanem a nép képviselőit is hallgassák meg. Elhatározta továbbá, hogy ötezer kiülő ételkészítő gyűjtőnek és százezer lej készpénzt adományoznak a görög szabadságharcosok és gyermekeik részére. A Demokrata Nők Világkongresszusa kongresszusának tiszteletére tíz tagu bizottság keresi fel a mórvidéket és 30 főt beszerveznek Segítségnyújtó munkaközösségnek és közegészségügy terén is. Felvilágosító munkát végeznek mind a tanítók, mind az iskolásgyermekek szülei között.

Minden rendelkezésre álló eszközzel és arra alkalmas helyen népszerűsítik és ismertetik a női kongresszus célkitűzéseit.

A dolgozó földművesek veszik kezükbe a gazdák körök irányítását

DES. — Egyre élesebb formában mutatkozik meg a megye falvaiban az a tény, hogy a dolgozó szegény parasztok napról napra jobban felismeri az osztályharczeteiből adódó érdekeit és már saját maga is azon igyekszik, hogy a nagygazdák beolvását kiküszönölve, a falu életének vezetését a saját kezébe vegye.

A MNSz tisztújító választásainak eredménye máris megmutatkozik. A beíró választások során a MNSz vezetősegeiből kikerültek azok az elemek, amelyek befolyásukat arra használták fel, hogy a saját érdekeiket védelmezzék és akiknek a személye megakadályozta azt, hogy a falvak demokratikus szervezetei között az egyszemes együttműködés szelleme érvényesülhessen.

Ehhez azonban az is rendkívül fontos — mondotta Rácz István, a szamosmegyei EMGE kirendeltség vezetője — hogy az egy- és kétholdas gazdák is erőteljesen belekaválójanak a falusi gazdakörök életébe. Csak így lehet a nagygazdák káros befolyását kiküszönölni és különösen azt a tévhitet megcáfolni, hogy a gazdakörök csak érdekvédelmi, gazdasági szervezetek, amelyek tároltartsják magukat a napipolitikától.

Mert az is politika — folytatja Rácz István EMGE kirendeltség vezetője —, ha jól és sokat termetek, mert ezzel segítségére sietek demokratikus rendszerünknek és az is politika, ha nem használom ki a mezőgazdasági kultúra legújabb módszereit, elmaradott gazdálkodást folytatok.

A további beszélgetésünk során megtudjuk, hogy egyes községekben, mint Szentmargittán és Bálványosvárián éppen a gazdakörök körül robbant ki a falu osztályharca. Itt a vetőgépeket a nagygazdák csak uzsora használati díjért akarták a falusi dolgozó szegényparasztok rendelkezésére bocsájtani. Ekkor döntek rá a dolgozó szegényparasztok, hogy milyen fontos az, hogy a gazdakörök vezetésében is ők legyenek a hangadók és ne pedig a kizsákmányoló módszereken spekuláló nagygazdák.

Falvaink dolgozó szegényparasztjainak mielőbb meg kell szokni azt a gondolatot, hogy a vezetést magukhoz kell ragadni, mert csak így teljesíthetik feladatukat és csak így védhetik meg a falvak életét és érdekeit, gazdasági szervezetek, amelyek tároltartsják magukat a saját érdekükért.

Nehéz a vizsga

— sokat ígérők a Művészeti Intézet felvételi vizsgára jelentkező fiataljai

KOLOZSVAR. — A Művészeti Intézet nagy előadotermében pénteken a korografiai szakra jelentkezők vizsgája folyt le. A délelőtti órákban gyakorlati vizsga volt, amely azonban az általános vizsgának csak egy része. Majdában a táncstudás nem elég ahhoz, hogy valaki a főiskola növendéke lehessen. Sok a követelmény, komoly a rosta. Az új világ új művészei, az új kultúra hozója minden tekintetben meg kell feleljenek azoknak a magas követelményeknek, melyeket a realista új művészet megkíván művelőitől.

Két bukaresti tagja van a bíráló bizottságnak, Jacovescu és Miriam Fausinger táncművészek. Mint két a legnagyobb odaadással és készséggel segítettek a magyar szaritagoknak a nehéz és felelősségteljes munkában. A bizottság elnöke Balogh Edgár, a tagjai művészek, muzsikusok. Minden egyes jelöltet hosszasan és lelkiismeretesen vizsgáltnak. A saukkoradesteket általában Fausinger Miriam teszi fel. Jacobescu táncmozdulatokat mutat, amelyeket a jelöltnek utána kell táncolnia.

A jelölteknek nagy számban a Népopera fiatal táncosai. Van olyan köztük, aki tíz-tizenket év óta hivatásos táncos. Mászarak röppennek a levegőben: glisszék, plié arabeszk... Klasszikus és népi tánc, egyaránt kompozíció és iskolagyakorlatok kórtak egymást.

Különös figyelemmel fordul a bizottság a nem hivatásos táncosok munkájára és fődművészek fiataljaira felé. Van itt egy jelölt, aki soha táncolni nem tanult, de falusi parasztlányok tehetősége miatt a férjén, vérében van a népi tánc lényege, nem ismeri a népi tánc lényegét: táncol, de úgy, ahogy a falu táncot falva soha nem járt

tanítanárok tanítják. Egy munkásszámárnású fiatal munkosa táncát táncolja el. A férfi és nő táncára kétféle módon: a régi munkás táncát, kinek a munka rab, szolgaság volt, s az új öntudatos munkásé, aki tudja, hogy munkájával a szocializmust építi és örömet, kedvet, hittel dolgozik.

Mezői vidékről jött munkásszámárnású 15 éves lány következik. Nem tanult sem. Látta a táncokat és oly kedvet és technikát utána, ahogy csak ösztönös tehetsége lehet.

Új szempontok merülnek fel a vizsgán új kérdések, az új művészet problémái. Már a jelöltek vizsgán megmutatkozik, hogy a Művészeti Intézet az új realista művészet otthona lesz.

Mégször a tejkérdés

A Közegészségügyi Intézet vizsgálja meg a felhozott tejet és LEPLEZZE LE az élelmiszerhamisítókai!

KOLOZSVAR. Az elmúlt héten több alkalommal foglalkoztunk a város tejjelátadásának kérdésével. Megvizsgáltuk a piacon uralkodó helyzetet és rámutattunk arra, hogy a piaci árúak nem tej és tejtermékek, hanem közönséges hamisítványokat árúsítanak megrendelhetetlenül magas árban. Most újra kint járunk a piacon.

Az állapotok semmit sem változtak. Maradt a drágaság is, s a minőség sem javult. A kékszíni, tejszó nevű folyadék híréért 35 lej kérnek a tejesek s a lisztrel sültített tejfőléért 90—120 lej a túró, amely inkább szétmorzsolódott állagúhoz hasonlít, semmint tejter-

mékhez, 180—200 lejbe kerül és a nagyfokú víztartalommal rendelkező tehéntúróért 70—80 lej kérnek az árúrok.

A vaj minőségéről már beszélni sem lehet, 15—20 százalék a víztartalma, ami kevés kozben valóssággal kiforrósan beötte.

Arra kértük az egészségügyi hatóságokat, hogy tartssanak vegyvizsgálatot a piacon. Mindeddig késett ennek megtevése. Most újra felhívjuk a közegészségügyi Intézet figyelmét a kolozsvári piac tejére. Tartssanak vizsgálatot, leplezzék le a tejjelhamisítókat. A város dolgozó lakossága érdeke kívánja ezt!

1. ICO	11	7	2	2	32:18	16
2. CFR (T)	11	7	1	3	26:13	15
3. RATA	11	6	2	3	22:17	14
4. Polit	11	6	1	4	21:24	13
5. CFR (K)	11	6	1	4	21:20	13
6. Dinamo	11	5	3	3	21:16	13
7. CFR (B)	11	6	0	5	21:13	12
8. U	11	4	2	5	16:19	10
9. Jiul	11	3	4	4	17:16	10
10. ITA	11	2	5	4	13:13	10
11. Metaloch.	11	3	2	6	20:36	8
12. Petrolul	11	3	2	6	15:19	8
13. Hadsereg	11	2	4	5	19:30	8
14. Vitrom.	11	1	2	8	15:31	4

Közi a... szettek—Kis...
B. és 6:0 (4:0)

KOLOZSVAR. A kerületi labdarúgó bajnokság megkezdése a Közalkalmazottak 6:0 (4:0) arányú győzelmével a Kisbács ellen. A Textila 3:0 (1:0) arányban győzött a Vegyes Szakszervezet ellen, a KKASE pedig 3:1 (2:1) arányban a Hadsereg II. ellen. A RATA nagy formában játszott a CFR 3:1 (2:1) arányban győzte le a Higiena együttesét. Az Irisz—Vasas mérkőzés izgalmas küzdelem után 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött. A Dinamo együttese — tartva kitűnő formáját — 4:1 (1:1) arányban győzte le a Dermafa II. csapatát, a Victoria—U II. mérkőzés, utóbbi meg nem jelenése miatt elmaradt. A Sanitas nagy formában játszva 2:0 (0:0) arányban győzött a Dohánygyár ellen.

A Vegyes Szakszervezet fiatal erőkből álló csapata az elmúlt csúfőrőlön szép játék után 2:1 (2:0) arányban győzött az Élelmezők ellen.

A Petrolul és a Dinamo A fő címet a fő címet

BUKAREST. A Petrolul együttese csak nagy küzdelem után tudott győzni 2:0 (1:0) arányban a bajnokság utolsó helyén álló medgyesi munkáscsapat ellen. A 31. percben Flamaropol 11-esből szerzi meg a vezetést, majd szünet után a 37. percben Titi Popescu lövi a második gólt.

A Dinamo—Hadsereg mérkőzést szombat délután játszották le. A Dinamo csapata ugyancsak nagy küzdelem után 1:0 (1:0) arányban győzött a Hadsereg ellen. A mérkőzés egyetlen gólját Marin Apostol lőtte az első féldél 42. percében.

A kitűnően játszó Hadsereg 3:1-re győzött a CFR Marosvásárhely ellen

KOLOZSVAR. Erősen ködös időben játszották le vasárnap délután a Hadsereg—CFR Marosvásárhely C-liga mérkőzést, melyet a kolozsvári katona csapat 3:1 (2:0) arányban megérdemelten nyert meg. A két csapat a következő összeállításban játszott:

HADSEREG: Nearea—Balogh, Báthori—Turcu, Vakarcz, Pop—Dumitrescu, Kohn, Kontrol, Biju, Halász.

CFR MAROSVÁSÁRHELY: Coștaru—Szöllösi, Somogyi—Vakarcz II, Bőjte, Zongor—Scász, Bocárdi, Inceze III, Szecsei, Balogh.

A mérkőzés nagy részében a marosvásárhelyi vasutas csapat volt a többet támadó fél, de csatárai nem tudták kihasználni a kedvező gólhelyzeteket. A Hadsereg együttese, mely a legutóbbi mérkőzésein nagy sikerrel állta meg helyét, ezúttal is nagy lelkesedéssel játszva harcolta ki a győzelmet. Az első féldélben Halász két rúgásával vezetett a kolozsvári csapat, majd

szünet után az első percben Inceze III 2:1-re javít, de néhány perccel később Kohn megszerzi a Hadsereg harmadik gólját. A Hadsereg csapatából Halász, Turcu, Nearea és Biju, a marosvásárhelyi együttesből pedig Bőjte, Zongor és Inceze III. emelkedett ki. A mérkőzést a későn érkezett Bocsu aranyosgyéresi bíró helyett közös megfigyeléssel Józsay László vezette kielégtően.

Nagyarányban a CFR Nagykaroly—Explozivii mérkőzés nagy küzdelem után 0:0 arányban döntetlenül végződött. A kolozsvári Bindász a mérkőzést jól vezette. Nagyarányban a Topitorul 3:0 (2:0) arányban megérdemelten győzött a szigeti CFR Tisza ellen. Szatmáron a Törökvis 4:2 (1:1) arányban győzte le a tiszai CFR együttesét.

Zalánán a Minaur meglepetésre 2:0 (0:0) arányban győzte le a Foresta csapatát.

Décsen a CFR nagy küzdelem után 3:2 (1:2) arányban győzött a CSM Szegvár ellen.

A BIC törvencsapata 10:6. kardcsapata 12:4 arányban győzött Temesváron

KOLOZSVAR. A Tiszti Kardgyerménben vasárnap délelőtt tartották meg a BEAC—Temesvári tör- és kardvívó mérkőzést, melyet a BEAC csapata szép küzdelemben megérdemelten nyert meg. A törversenyben Hints 3, Urai 3, Gurálh 2 és Munteanu 2 győzelmével 10:6 arányban győzött. A temesvári csapat részéről Morariu 4 és Török 2 győzelmet ért el.

Kardversenyben a BEAC csapata pompásan küzdve Gurálh, Burjos dr. Szántai és Kókai 3—3 győzelmével 12:4 arányban győzte le a temesvári csapatot. A vendégcsapat részéről Török 3 és Décsen 1 győzelmet ért el.

Vasárnap délután bonyolították le a Hadsereg (Bukarest)—Dermata tör- és kardvívó mérkőzést. Kardversenyben a Hadsereg Volcsy 4, Istrale 3, Chelaru 3 és Pradescu 2 győzelmével 11:5 arányban győzött, a Dermata 5 győzelméből Mezei harmat és Bíró kettőt szerzett. Törversenyben Hadsereg—Dermata 13:3. A bukaresti csapat részéről Valea 4, Chelaru 4, Cioacalie 3 és Nitu 2, a Dermata részéről Lázár 2 és Barta 1 győzelmet ért el.

Nagyarányban a BNR kardcsapata 10:6 arányban, törvívó csapata pedig 12:4 arányban győzött Nagyvárad válogatottja ellen.

75 perces veze és után

Világosport

a tartalékosan játszó kolozsvári CFR 3:1 (0:1) arányban vereséget szenvedett a temesvári CFR-től

KOLOZSVAR. — Ködös időben, közel 4000 néző előtt játszották le vasárnap délután a CFR Temesvár—CFR Kolozsvár rangadó bajnoki mérkőzést, mely mindvégig izgalmas és változatos küzdelem után 3:1 (0:1) arányban a temesvári vasutas csapat győzelmével végződött.

A két csapat a következő összeállításban játszott:
Temesvári CFR: Pavlovici — Androvits, Rodeanu — Cojoreanu, Barna, Woronkovszky — Jureca, Reuter, Ritter, Avasilichionia, Florescu.

Kolozsvári CFR: Negruti — Demeter, Felcean I. — Bálint, Kiss, Nistor — Nagy István, Kovács IV., Avram, Bokor, Chandra.

A kolozsváriak már az első percben vezetéshez jutnak. Kovács IV. labdájával Avram kiugrik, Barna visszarúgja a kitűnő középsatárt, aki azonban így is a balsarokba helyezi a labdát. 1:0.

Percekig nyomasztó a kolozsvári

csapat fölénye, de csatárai talpukán mozognak.

Szünet után Nagy Istvánnak kitűnő alkalmak vannak gólszerzésre, de közelről hibázik.

A 30. percben egyenlít a temesvári csapat. Kiss kézzel fogja a labdát. Woronkovszky 20 méteres szabadrúgása a bal felső sarokba jut. 1:1.

A CFR Kolozsvár védelme összeroppan. A 36. percben Woronkovszky szabadrúgását Avasilichionia közelről belövi. 2:1.

Befejezés előtt két perccel Jureca állítja be a végeredményt. 3:1.

A kolozsvári CFR csak az első féldélben elégitett ki, de csatárai nem tudták kihasználni a kedvező gólhelyzeteket. A temesvári csapat fedezet-sorának kitűnő játékaival nyerte meg mérkőzését. Csatársora kissé keményen játszott, különösen Reuter és Ritter.

A csapat legjobbjai: Avasilichionia, Barna, Woronkovszky, illetve Kiss, Avram és Demeter.

Sáran bukaresti bíró kisebb hibáktól eltekintve, a mérkőzést jól vezette.

Az ICO csak nagy küzdelem után győzött a lelkesen játszó U ellen

ICO—U 1:0 (0:0)

NAGYVÁRAD. Az Univer-

sitatea labdarúgó csapata a „nagygyűk“, Dascalu, Luca dr., Coracu és Cristea nélkül érkezett Nagyváradra, hogy megküzdjön az ICO-val, amely a legalaposabban felkészült arra, hogy vezető helyet a bajnokságban megtartsa és a hazai előnyét felhasználva, lényegesen javítson gólarányán is. Készségesen, hogy még a legjobb összeállítású egyetemi csapat számára is kevés lehetett volna az esély a pontszerzésre Nagyváradon. Az erősen tartalékos U fiatal játékosai azonban teljesen egyenrangú ellenfélnek bizonyultak és balszerencsésükön mulott, hogy a mérkőzés mindkét pontját el-

vesztették.

Mint nagyváradi tudósítónk jelenti, ez volt az idény legszemb és legizgalmasabb mérkőzése Nagyváradon. Az első perctől a befejezésig mindkét csapat nem hanyul hatalmas iramban, öletesen és rendkívüli lelkesedéssel játszott. Az ide-oda hullámozó, pergőtűszerű támadások állandó izgalomban tartották az 5500 főnyi közönséget, amelyet gyakran ragadtatott lapsra az U-játékosok szebbnél szebb akciója is.

A két együttes a következő összeállításban játszott:

ICO: Vecsei—Ion Vasile, Melan—Bodó, Zilahi, Serfőző—Kovács

U: Craciun—Vigu II, Padureanu—Craciun II, Tandrea, Taran dr.—Zahan, Lutz, Roman, Copil, Iacovici.

A mérkőzés egyetlen gólját a 22. percben érte el az ICO. Turkus kiugrott a védők között és kapura törve bombalövés lőldött a sarokra. A kitűnően védő Craciun a labdát kiütötte, de mielőtt az szögletre pattant volna, Kovács II. ott termétt és közelről a hálóba továbbította.

Szünet után változatlanul eleven, izgalmas küzdelem során a 10. percben Bodó a kifutó Craciun mellett az üres kapura lőtte a labdát, már gólt kiáltottak a nézőtérben, de

Padureanu reflexmozdulattal kézzel kivédte a gólna tartó labdát. 11-es! Kovács II. állt neki a büntetőrúgásnak, Craciun azonban bravuros vetődéssel viszaközölte a labdát, majd fel-pattanva Kovács II. újabb bombalövését védte.

A közönség tapsal jutalmazta a rendkívüli kapusteljesítményt. Ezután az U került nyomasztó fölénybe, de a ködben a csatárok biztos gólhelyzeteket véstek. A 38. percben Váci kapufát ugott. Jók voltak: Ion Vasile (a mezőny legjobbjai), Turkus és Spielmann, illetve Craciun kapus, Vigu és Padureanu.

Cristea Marin (Bukarest) mérkőzést jól vezette.

A Jiul nem érdemelte meg a vereséget

Politecnica—Jiul 1:0 (0:0)

TEMESVAR. A petrosényi csapat meg nem érdemelt vereséget szenvedett a Politechnica együttesétől. A mérkőzés 30. percben Paraschiva átadásával Roman kiugrik és Franciscovici hálója lövi a labdát. Husztig aradi játékevezető a gólt megadja, majd lesállás címen visszavonja határolatát.

Szünet után Morja nagy lesállásból lövi a Politechnica egyetlen gólját. A Jiul tiltakozik, de a bíró hajthatatlan, és ezzel a lególlal a temesvári műegyetemi csapat győztesen vonul le a pályáról. A

mindvégig kemény és durva mérkőzésen a Jiul jobban játszott, de a játékevezető megakadályozta a petrosényi csapatot a pontszerzésben.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

Politechnica: Franciscovici—Corbus, Pacureanu—Mico, Popescu, Marcu—Andrescu, Jovan, Morja, Dee, Andrei Raculescu.

Jiul: Nemes—Panait, Szilágyi—Pop IV, C. Marinescu, Bone—Nicasa, Moraru, Paraschiva, Roman, Oroszi.

A harmadik helyre tört előre a RATA

RATA—CFR Bukarest 2:1 (0:1)

MAROSVÁSÁRHELY. A rossz időjárás ellenére 4500 főnyi (rekord!) közönség tekintette meg a bajnokságban „fej-fej mellett“ haladó RATA—CFR Bukarest mérkőzést. „Ha az autók és a vasutasok találkoznak, abból karambol lesz“ — mondották a vásárhelyi székelyek. Nos, ebből a „karambolból“ a CFR került ki legazonosan, a RATA-sok ellőtték — mind a két ponttól, pedig a játékevezető állandóan futyult... nem rajta mulott a karambol. A két csapat a következő összeállításban játszott:

RATA: Székely—Szöllösi, Brassai—Csiku, Szolóki, Benuovszky—Inceze I, Bonatin, Antonescu, Stroiu, Inceze II.

CFR BUKAREST: Iustin—Mihaltescu, Darók—Socco, Apolzan, Tanasescu—Foloti, Lungu, Calin, Zavoda, Capoianu.

A sérült Pálfi és Sinkó nélkül játszó RATA az első féldélben kisb bizonytalanul játszott.

A 30. percben Filotti kicselezte a védőket, a kifutó Székely mellett átémelte a labdát Capoianunak, aki fejfel továbbította a hálóba.

Szünet után a RATA magára talált, nagy iramot kezdeményezett és taktikai fölénybe került.

Az 5. percben Inceze II-öt felüldte mintegy 13 méterre a kaputól. Stroia bombacsejt szabadrúgásából a labda lustinnal együtt a hálóba vágódott. 1:1.

A 12. percben az Inceze-leslétrék szép összjátéka után Inceze I. szépen helyezte labdával szerezte meg a vezetést és ezzel a győzelmet csapatának.

Gól után a RATA egymásután vezette lendületes támadásait, de a gyengén bíráskodó Negruti állandóan lefújta a vásárhelyiek akcióit.

Jók voltak: Szolóki, Csiki és Stroia, illetve Socco, Iustin és Apolzan.

A 12. percben az Inceze-leslétrék szép összjátéka után Inceze I. szépen helyezte labdával szerezte meg a vezetést és ezzel a győzelmet csapatának.

Gól után a RATA egymásután vezette lendületes támadásait, de a gyengén bíráskodó Negruti állandóan lefújta a vásárhelyiek akcióit.

Jók voltak: Szolóki, Csiki és Stroia, illetve Socco, Iustin és Apolzan.

Az ITA újabb pontveresége

ITA—Metalochimic 1:1 (0:0)

ARAD. A román bajnok és kupagyőztes aradi csapat, amely a sérült Fatmali és Dumitrescu helyett tartalékosan állt ki, csak döntetlen eredményt tudott elérni a bukaresti Metalochimic ellen. Szünet után a 10. percben Stiebing szerzi meg a ITA-nak a vezet-

tést, de 10 perccel később Baditu egyenlít. A bukaresti csapat megérdemelte az egyik pontot, mert a második féldélben kitűnően játszott. A 3000 néző előtt lejátszott mérkőzést, Kincz lugosi bíró jól vezette.